

BEZETTINGSGRAAD

2017

BEZETTINGSGRAAD 2017

Monitor activiteiten en bezoekers

Inhoud

Deel I	Werkwijze Programmabureau Amsterdam Zuidoost	5
Deel II	Resultaten meting bezettingsgraad 2017	17
	Grafieken Jeugd	26
	Grafieken Volwassenen	28
	Grafieken Totaal activiteiten en bezoekers	29
	Grafieken Bezoekfrequentie	30
	Grafieken bezetting per type activiteit	31
Deel III	Bijlagen	37
	Tabellen met gespecificeerde data	

Werkwijze

Programmabureau Amsterdam Zuidoost

Programmabureau Amsterdam Zuidoost is vanaf januari 2010 ontwikkeld onder regie van gemeente Amsterdam Zuidoost.

Op 17 juni 2013 is het programmabureau verzelfstandigd als welzijnsstichting onder de naam Programmabureau Amsterdam Zuidoost, afgekort PBAZO.

Focus op faciliteren en organiseren van derden formele en informele partijen

De werkwijze van de stichting is gericht op het faciliteren en organiseren van partijen van derden. Zowel formele als informele organisaties. PBAZO is zeer toegankelijk. Iedere partij is in principe welkom om activiteiten te organiseren en partijen worden vakkundig en snel van antwoord voorzien zodra zij contact zoeken. Daarnaast zijn er iedere week bij de verschillende buurthuizen en NoLIMIT spreekuren. De spreekuren worden in de buurthuizen 'Contactpunt' genoemd en in NoLIMIT 'Evenementenbureau'. Een gespecialiseerd team van medewerkers ondersteunt organisaties en bewoners bij het tot ontwikkeling brengen van de activiteit, dit geldt voor zowel grote als kleine activiteiten. Gesignaleerde trends worden beleidsmatig en strategisch opgepakt en verder ontwikkeld met partners zoals de gemeente en het veld.

Organisatie in beeld: met een klein team maximale resultaten behalen

PBAZO werkt met een planningsbureau dat uit 2,8 fte bestaat waar dagelijks tientallen aanvragen binnenkomen. Van de aanvragen wordt ruim 90% omgezet in offertes en bevestigingen. De aanvragen komen binnen via de website, per e-mail, telefonisch en face-to-face. Het planningsbureau heeft een voorname rol in klantcontactbeheer. Binnen het planningsbureau heeft een medewerker

de taak om de personele planning van de gebouwen te organiseren zodat de overeenkomsten van klanten goed gefaciliteerd worden door het personeel binnen de zes gebouwen.

Het programmateam van 3 fte (vier parttime medewerkers) bestaat uit een programmeur voor activiteiten van formele en informele partijen, een programmeur voor jongerenactiviteiten en twee beleidsmedewerkers (jurist en psycholoog/leerwerkmeester) die zich richten op het leerwerkbedrijf (voor jongeren met en zonder verstandelijke of gedragsmatige beperkingen) dat in 2014 ontwikkeld is, onderwijsrelatiebeheer, horecabeleid, vrijwilligerswerk, klachtenprocedure, specifieke doelgroepen en projecten, culturele en artistieke activiteiten voor jongeren met en zonder beperking, et cetera.

Verder heeft PBAZO een medewerker (0,8 fte) op het gebied van communicatie en desktoppublishing (DTP). PBAZO heeft een belangrijke focus op communicatie en DTP en ondersteunt formele en informele partijen bij de publicatie en promotie van hun activiteiten.

Het bedrijfsbureau bestaat uit een directeur en een boekhouder. Het bedrijfsbureau wordt in 2018 uitgebreid. De financiële tak van het bedrijfsbureau werkt onder meer als de backoffice van het planningsbureau en regelt naast het reguliere financiële proces zoals de debiteuren- en crediteurenadministratie, de facturatie van partijen, gageverklaringen, huurcontracten e.a.

Op ieder pand werkt een vast team van twee ervaren facilitaire medewerkers of

beheerders die een grote bijdrage op de werkvloer leveren aan de producties van partijen. Zij worden ondersteund door zeven medewerkers (over zes panden) op het gebied van horeca, balie en facilitaire zaken. De zeven medewerkers uit deze groep zijn doorgestroomd vanuit de Dienst Werk en Inkomen (DWI) en zes ervan staan inmiddels voor het vijfde jaar op de loonlijst van PBAZO en zijn doorgestroomd naar een vast dienstverband. Drie van deze medewerkers hebben inmiddels carrière gemaakt en zijn beheerder geworden in een buurthuis. Van de 28 medewerkers van PBAZO maakt de groep 'van zeven' die is doorgestroomd vanuit DWI 25% uit van het totale personele werkbestand. Om de wisselende drukte efficiënt op te kunnen vangen, werkt PBAZO met een vaste invalschil die bestaat uit 3 fte facilitaire medewerker en een sound technicus. In haar hoofdgebouw werkt PBAZO sinds 2017 met een 'huiskok'. Daarnaast werkt PBAZO met een flexibele schil eventhosts en kerkhosts. De groep bestaat uit circa 20 wisselende studenten of jong volwassenen, met name uit Zuidoost, die ondersteunen bij evenementen, conferenties en privéfeesten. De kerkhosts werken op de zondag en faciliteren bij vaste partijen die een kerkruimte gebruiken in een van de vijf panden. Per jaar worden event- en kerkhosts circa 1000 keer ingehuurd. Voor de flexibele schil en eventhosts wordt samengewerkt met Young Capital (voorheen Studentenwerk) uit Zuidoost.

Carrièremodel voor jongeren

PBAZO/NoLIMIT heeft vanaf 2015 een carrièremodel voor jongeren ontwikkeld. Hetgeen inhoudt dat PBAZO zoveel mogelijk functies die beschikbaar komen in haar organisatie met voorrang wegzet bij de jongeren die deelnemen aan de programmering van NoLIMIT. Jongeren ondersteunen bij programmering in de rollen co- en junior programmeur. De junior programmeurs zijn ex-co programmeurs die excellent functioneren en op hun beurt (betaald) weer andere jongeren ondersteunen bij produc-

tie. Co-programmeurs zijn stagiaires van creatieve en culturele opleidingen. Jongeren met ervaring of specifiek talent nemen de rol in van coach, docent, trainer en programmaontwikkelaar en worden passend betaald voor hun activiteiten. Jongeren kunnen volgens economische principes deelnemen aan PBAZO en hebben serieuze verantwoordelijkheden. Zo is het programma's 'Ik stap Vooruit' door studenten pedagogiek (en ex-deelnemers van NoLIMIT) ontwikkeld en uitgevoerd. PBAZO huurt ze in. In 2018 voor het vierde jaar. PBAZO heeft inmiddels vier excellent functionerende jongeren uit de flexibele schil in vaste dienst genomen. PBAZO zet jaarlijks een loonsom van € 300.000 om aan de inzet van jongeren binnen het carrièremodel en wordt er doorgewerkt aan de verdere ontwikkeling in (loon) dienst. De arbeidstevredenheid onder medewerkers is hoog, want het ziekteverzuim is nog nooit boven de 1% uitgekomen.

Methoden, procedures en publicaties

PBAZO heeft een klachtenprocedure, gestandaardiseerde productenboeken jongeren en productenboeken + voor de laagbegaafde jongeren, tevens bezettingsmetingen en tevredenheidsmetingen uit. In het productenboek 2017 zijn 13 methodische werkwijzen opgenomen waarmee met jongeren gewerkt wordt. Waaronder het carrièremodel. Omdat de algemene methode er op gericht is om aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren, speelt PBAZO/NoLIMIT in op de trends bij jongeren en kan het aantal werkwijzen per jaar wel eens aangepast worden. Voor meer toelichting hierover verwijzen wij u naar het Productenboek 2018. Zie voor al onze publicaties 2014-2018 onze zakelijke website www.pbazo.nl

Sinds 2014 worden bij PBAZO artistieke en culturele activiteiten georganiseerd voor jongeren met een verstandelijke beperking. Als aanvulling op het reguliere Productenboek, versie 2018, brengt PBAZO net als in voorgaande jaren een Productenboek+ versie 2018 uit. Er zijn programma's ont-

wikkeld voor jongeren met een verstandelijke beperking met vaste partijen. 'Ik stap Vooruit' is een van de organisaties waarmee PBAZO intensief samenwerkt in het programma voor deze jongeren. Daarnaast onderhoudt PBAZO netwerkcontacten met AKAD 'Anders Kijken, Anders Doen' en is in 2015 het horecastageprogramma 'Eten in de Buurt' door PBAZO ontwikkeld voor jongeren met een lage intelligentie. De gemeente Amsterdam koopt dit programma vanaf 2014 in bij PBAZO.

Contracten en activiteiten

Vanaf 2010 is het aantal contracten van aanbieders en gebruikers bij PBAZO gegroeid. In 2010 is de 'programmamethodiek' als pilot gestart onder gemeentelijke regie met in het eerste jaar van nul naar uiteindelijk 310 contracten en geleidelijk aan in 2013 waren dit circa 1.200 contracten. Vanaf 2014 tot heden beweegt het aantal contracten zich stabiel tussen de 1.200 en 1.400. Het aantal contracten hangt echter niet lineair samen met het aantal activiteiten. Een aanbieder kan 100 activiteiten of één incidentele activiteit organiseren onder een contract. 'Meer' contracten is ook geen directe aanwijzing voor meer inkomsten. PBAZO werkt o.a. met het nul- en gereduceerd tarief als prestatie. In 2017 is er voor € 437.539 aan nultarief weggezet. De prestatieverplichting ligt op € 100.000. Voor de jongerenprogrammering in NoLIMIT heeft PBAZO in 2017 voor € 198.370 binnen het nultarief aan ruimtes weggezet. Ook is er vanaf 2015 een trend gaande dat het aantal kleine vergaderingen, bijeenkomsten, cursussen, spreekkamergebruik, etc. significant toeneemt. Dergelijke variabelen beïnvloeden het totaal aan contracten in relatie tot ruimtegebruik en opbrengsten.

Voor de meeste terugkerende en grotere activiteiten worden 'abonnementen' geboekt onder een contract. Voor PBAZO geen enkel probleem. Boeking van 'kleinere partijen' hebben een behoorlijke invloed op de bezettingsgraad. Een gemiddelde conferentie

of privébijeenkomst heeft over het algemeen tussen de 100 en 200 deelnemers. Privébijeenkomsten spelen zich ook nog eens af in de avonduren. Er is dus minder concurrentie op het claimen van ruimtes. Een vergadering, een kleine bijeenkomst, een educatieve workshop, een creaclub, cursorische activiteit en een spreekuur heeft tussen de 10 en 17 deelnemers en de activiteiten vinden vooral overdag plaats. PBAZO kampt vanaf 2015 dan ook met ruimtegebrek op de 'kleinere' ruimtes. Ook aan bewegingszalen is altijd een gebrek. Want ondanks dat het aantal dansactiviteiten van jongeren is significant is afgenomen (van 3.536 naar 1.141 activiteiten er jaar) zijn er nog altijd bijna 4.000 dans- of bewegingsactiviteiten (inclusief de volwassen activiteiten) per jaar en zijn dit circa 15 activiteiten per week per pand.

De ruimteclaim van relatief kleine dansgroepen van gemiddeld 15 deelnemers van dans- of yogagroepen van 10-15 personen betreft een behoorlijk ruimtevragestuk. PBAZO heeft alleen in NoLIMIT de keuze van twee kleine dansstudio's en drie grote zalen. In de buurthuizen zijn er over het algemeen maar een en hooguit twee zalen beschikbaar. Deze zalen zijn dus praktisch altijd gereserveerd.

Het totaal aantal gerichte (gebonden) activiteiten over de vijf panden is in 2017 (24.504 activiteiten). Dit is een afname van 1.049 activiteiten ten opzichte van het aantal activiteiten in 2016 (25.553). In 2015 betrof het aantal activiteiten overigens (17.145). Wel zijn in 2015 twee buurthuizen in verband met een gemeentelijke renovatie ruim een half jaar dicht geweest. Het totaal aantal activiteiten in 2017 betreft 27.254. Onder het totaal aantal activiteiten ressorteren 1.250¹ activiteitmomenten van jeugdige huiskamerbezoekers, 1.250 activiteitmomenten van volwassen huiskamerbezoekers, 1.250 ontbijtactiviteiten, 1.250 lunchactiviteiten en de cateringservice met 250 activiteiten (x 2 arrangementen per week). Ten slotte zijn er 1.081 activiteiten geweest op het gebied van maaltijdservice en kookactiviteiten over

¹ Het terugkerende aantal 1.250 moet gelezen worden als 50 weken (gemiddeld) x 5 dagen (gemiddeld) openingsdagen per jaar x 5 panden.

5 panden. De horeca-activiteiten van PBAZO zijn een belangrijke activiteit voor ontmoeting en eenzaamheidsbestrijding. De activiteiten worden door diverse partijen ingezet als een instrument voor het bevorderen van contact met klanten of als participatie instrument. Het ontbijt wordt bijvoorbeeld 'ingehuurd' bij projecten van de gemeente om contacten met klanten van de voedselbank te organiseren of 'samen ontbijten' voorafgaand aan een formeel gesprek tussen klant en professioneel.

De horeca is niet meer weg te denken bij PBAZO, maar is tegelijkertijd wel een bedrijfs onderdeel geworden dat een professionele personele organisatie en bedrijfsvoering vereist. Zie de grafiek horeca en ontmoeting in onderhavige bezettingsmonitor. De jongerenprogrammering bestaat uit een programma 'binnen' en 'buiten' het gebouw. Jongeren blijven 'nooit' binnen de grenzen. Bij de 27.254 activiteiten zijn 36 onlineactiviteiten opgenomen en 18 buitenevenementen opgenomen. Deze activiteiten maken een belangrijk onderdeel uit van de jongerenprogrammering in NoLIMIT, maar de jongeren zijn elders en niet in het gebouw. Zie de grafiek Jongerenprogrammering NoLIMIT en de Productenboeken jongeren. www.pbazo.nl

Wijkcentrum Kwakoe is apart gemeten in 2017 en heeft zijn eigen grafieken.

Afname en groei van activiteiten

In de onderhavige trendanalyse 2017 stelt PBAZO vast dat er afnames zijn van een aantal activiteiten: kinderactiviteiten (-95), kinderzomerprogramma (-117), ouder- en peuterinloop (-8), Opvoedspreekuren (-166), jongerenactiviteiten buurthuizen (- 1.126), jongerenactiviteiten NoLIMIT binnen het gebouw (- 684), dans of bewegingsactiviteiten (- 2.395), evenementen (muziek en optreden) jeugd (- 55), buurtgenoten (-64), computer cursussen (-17), kookworkshops (- 1.248), privébijeenkomsten (-26) en kantoorgebruik (-1).

Activiteiten waar een groei waarneembaar is, of nieuw zijn, zijn huiswerkactiviteiten

(+280), jongerenprogrammering NoLIMIT online (+ 36), jongerenprogrammering NoLIMIT samenwerking festivals en pop-podia buiten het gebouw (+7), Community Art (culturele programmering voor jongeren met een verstandelijke beperking (+ 211), spreekuren volwassenen (+ 478), praatgroepen (+51), vergaderingen en kleine bijeenkomsten (+303), conferenties en grote bijeenkomsten (+ 21), crea of naaicursus (+ 237), denksporten (schaken, troefcall, kaarten of klaverjassen) (+ 213), educatieve cursussen en workshops (+ 267), dans of bewegingsactiviteiten volwassenen (+ 226), evenementen volwassenen (+ 12), dagbesteding specifieke groepen zoals senioren, psychiatrie en chronisch zieken (+ 469), Bijbelstudies (+96) en kerken (-94).

Activiteiten die stabiel zijn gebleven: 'Eten in de BuurtPlus' (1.250) (stageprogramma jongeren met een verstandelijke beperking in de horeca), voedselbank (254), Herensoos Bonte Kraai (309), ontbijtservice (1.250), lunch (1.250) en de catering (500).

Huiskamerbezoekers jeugdigen en volwassenen

Daarnaast is het aantal jeugdige huiskamerbezoekers enigszins toegenomen met 1.693 bezoekers (5%). De jeugdige huiskamerbezoekers verblijven zowel in NoLIMIT als in de buurthuizen. Met één groot verschil. In NoLIMIT zijn deze jongeren actief bezig met studeren of vergaderen ze met elkaar' over producties. In de buurthuizen constateren we verveel- en hanggedrag en moet er regelmatig geïntervenieerd worden op conflictgedrag tussen jongeren. Beheer heeft er veel werk aan om de jongeren in het bedwang te houden. Jongeren die men kent, krijgen de mogelijkheid om – min of meer zonder direct toezicht - gebruik te maken van de buurthuiscomputers. Beheerders zijn echter niet specifiek opgeleid als jongerenwerker. Jongeren worden door het hangen verveelgedrag als overlastgevende groepen gezien. Op organisatieniveau zien we echter een ander vraagstuk. Het pro-

gramma voor jongeren in de buurthuizen moet uitgebreid worden en mogelijk anders gaan inspelen op de vragen van jongeren. Omdat PBAZO een sterke afname ziet van alle jongerenactiviteiten op de buitenpandse programmering van NoLIMIT na, start PBAZO in 2018 een onderzoek /enquête op in Zuidoost onder de gehele populatie om te onderzoeken wat er nodig is voor een inspirerend en aansprekend educatief en cultureel programmatisch programma dat aansluit bij de doelgroep.

Ondanks dat er toename is van het aantal jeugdige huiskamerbezoekers, is er een scheefgroei in de panden aan het ontstaan op leeftijdsniveau en is er een grote afname van het aantal jongerenactiviteiten zoals eerder in de tekst toegelicht. Uit de onderzochte gegevens blijkt dat 14% (63.066) van de bezoekersgroep jonger is dan 15 jaar. 17% (83.941) is jonger dan 25 jaar. De volwassen populatie is 49% (228.478) en tussen de 25 en 65 jaar. De populatie die hier op volgt 26% (130.590) is ouder dan 65 jaar. De grote aantallen zijn de totale (niet unieke) bezoekenmomenten in de vijf panden. Om de grote aantallen in perspectief te plaatsen. Een jongeren < 15 jaar (ten opzichte van zijn eigen leeftijdscohort) bezoekt de buurthuizen ongeveer 5 keer per jaar. Een jongere < 25 jaar doet dit 6 x per jaar. Volwassenen tussen de 25 en 65 bezoeken de panden ook 5 keer per jaar. Maar, het referentiecohort van deze laatste groep is bijna 4 keer groter dan die van de groep tot 15 jaar. Dit betekent een verhouding van 1 kind op 4 volwassenen. Dus er zijn 75% meer volwassenen dan kinderen in de gebouwen. Daar komt nog overheen dat de senioren 65+ in opmars zijn. Zij bezoeken de buurthuizen ten opzichte van hun leeftijdscohort (Zuidoost breed) 10 keer (130.590) per jaar. Dus naast een volwassene die de panden 3 keer vaker bezoekt dan een kind of jongeren, zijn ook nog eens 2 senioren van 65+ die de panden bezoeken. Het referentiekader betreft 'Bevolkingsgegevens Amsterdam Zuidoost 1 januari 2017'. Zie tabel 3 in de bijlage grafieken.

De toename van de volwassen huiskamerbezoekers betreft een significante groei van 38%. In 2016 waren er nog circa 47.000 huiskamerbezoekers. In 2017 waren dit er maar liefst 65.000. De huiskamerbezoekers zijn ook zichtbaar in bijna alle gebouwen. In NoLIMIT, dat we nog altijd wel zien als 'jongerencentrum', zijn we in 2017 maar gestopt om de groepsmannen (circa 30-40 per dag) weg te sturen. Het is (voorlopig) een 'vast gegeven' geworden. Omdat deze groepen luidruchtig aanwezig zijn, negatief gedrag zoals roken en blowen voor de deur vertonen (posters en wegsturen helpt niet), heeft dit absoluut een negatieve invloed op het 'bereiken' van jongeren.

PBAZO wordt dus als sociale basisvoorziening steeds meer een organisatie voor volwassenen en senioren dan dat het een plek is voor kinderen en jeugd. Het kan goed zo zijn dat kinderen en jongeren 'weggedrukt' worden door de volwassenen en de senioren. Maar, er kunnen ook andere ontwikkelingen gaande zijn zoals onvoldoende programmering, verschuivingen naar programmering buiten Zuidoost (festivals en poppodia) en online-activiteiten (masterclasses van NoLIMIT worden zowel fysiek (in NoLIMIT) als online met regelmaat gevolgd. Omdat PBAZO meer grip wil krijgen op de oorzaken van de afname van haar jeugdige bezoekers in de gebouwen, is het voornemen om in 2018 een onderzoek uit te voeren in Zuidoost naar 'Wat jongeren zoal bezighoudt en wat nodig is'.

PBAZO geeft al jaren (vanaf 2014) aan naar aanleiding van de hoge bezetting het in feite wenselijk zou zijn om pand met een locatiemanager te werken voor de goede organisatie van de panden. De verantwoordelijkheid van honderden kleine partijen per pand, duizenden bezoekers en veel grote producties kan niet alleen bij het facilitaire of productieteam op de werkvloer worden belegd. Grote producties zoals conferenties stellen ook hoge eisen aan het plannings- en programmeringsteam. PBAZO heeft de af-

gelopen jaren binnen de beperkte mogelijkheden voor één of twee dagdelen per week een medewerker van het programmteam aan de panden te verbonden. Door de continue drukte van de programmering en een ontoereikende begroting voor het verder inregelen van locatiemanagement, bleek dit zoals voorzien een kwetsbaar concept en is de coördinatie van de buurthuizen door het programmteam enigszins afgebouwd. Momenteel worden er opnieuw ernstige 'drukplekken' ervaren. Naast de exorbitante groei van huiskamerbewoners 56.250 (2015) naar 85.000 (2016) en 104.000 (2017), een stijging van 24% in een jaar, waaronder complexe bewonersvraagstukken (jeugd (met gedragsproblemen) en volwassen (drank, drugs en hangen), neemt ook de groei van dagbesteding van specifieke doelgroepen zoals senioren en ouderen met psychiatrische en verzorgingsproblematiek toe. In 2015 waren er nog 71 activiteiten uit deze categorie. In 2016 waren dit 134 activiteiten en het waren maar liefst 603 activiteiten in 2017. Dit is bijna een vervijfvoudiging. PBAZO verwijst naar haar onderzoek 'Pilot en Procesmodel laag intensieve dagbesteding voor senioren in de buurthuizen 2017' en het voorliggende onderzoeksverslag 'Verslag dagbesteding senioren in de buurthuizen'. Zie www.pbazo.nl

Daarnaast lopen uit het programma 'Eten in de Buurt', elke dag twee jongeren met een verstandelijke beperking en met de nodige gedragsproblematiek mee in de horeca. In ieder pand werken vrijwilligers (soms mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), licht taakgestraften per pand gedurende het gehele jaar mee. De 'wenselijkheid' van meer lijnaansturing is omgezet in een vereiste verzwaring van sommige panden in de lijn. PBAZO concludeert dat het overheidsbeleid om AWBZ voorzieningen af te bouwen en bewoners te laten deelnemen in collectieve openbare basisvoorzieningen volledig geslaagd is bij PBAZO. Ondanks dat PBAZO integratie en participatie van specifieke doelgroepen in het reguliere welzijnswerk sti-

muleert, bemerkt PBAZO tevens dat er voor gewaakt moet worden dat buurthuizen geen instituten voor maatschappelijke opvang worden. Er moet een evenwicht blijven tussen de verschillende categorieën doelgroepen en tussen de competenties van medewerkers van basisvoorzieningen en specifieke doelgroepen. Er kan veel getraind worden, maar grenzen dienen bewaakt te worden. PBAZO heeft op managementniveau aangegeven aan de gemeente dat er financiering bij moet voor de basisvoorziening omdat de organisatie anders niet duurzaam gecontinueerd kan worden. Er is niet afwijzend gereageerd op deze uitspraak en afgesproken is dat PBAZO een notitie aanlevert met een organisatievoorstel inclusief begroting.

Volwassen- en jeugdactiviteiten onder één dak

Onder verwijzing naar de zojuist gemaakte notities in dit rapport over het thema jong en oud en allerlei maatschappelijke doelgroepen onder één dak. In 2010 gaf de integratie van volwassen en jeugdactiviteiten onder een dak ook de nodige vraagstukken. Nu anno 2018 en terugblikkend op 2017 lijkt het alsof er opnieuw fricties aan het ontstaan zijn. PBAZO heeft al eerder vastgesteld dat er in principe geen kloof is tussen de organisatie van volwassen en (reguliere) jeugdactiviteiten onder één dak hoeft te zijn. De integratie tussen de verschillende leeftijdsgroepen was in feite goed geslaagd. Ook in 2017 waren er ondanks de terugloop van kinder- en jongerenactiviteiten in de gebouwen nog altijd 147.007 (0-25 jaar) en 359.065 (25-65+) bezoekers in de gebouwen onder een dak. Toch is PBAZO niet tevreden met de samenstelling van het programma waar de balans 'jong-oud' uit evenwicht aan het raken is.

Om verschillende leeftijdsgroepen en complexe doelgroepen te faciliteren en te integreren 'onder hetzelfde dak' zijn wel speciale facilitatiemodellen en partners vereist. Zo heeft PBAZO in de Bonte Kraai in maart 2014 een huiskamermodel voor

een dertigtal mannen opgezet die bekenden stonden als 'hangmannen'. De groep gaf regelmatig overlast of werd als lastig ervaren. Met de interventie van een 'huiskamer' en een goede facilitering door PBAZO (af en toe een budget, meedenken met activiteiten of een extra ruimte voor troefcalltoernooien), werd de nood een deugd en ontwikkelen de heren (met inmiddels een serieus bestuur) zelfs hele jaarprogramma's. Niet alleen voor zichzelf, maar, tevens voor medebewoners. Zie rapport 'Portret Herensoos, augustus 2016.

Vanzelfsprekend heeft het onder een dak brengen van specifieke doelgroepen wel een plafond en vereist zoals eerder opgemerkt een goede opvang- en begeleidingsstructuur op de diverse niveaus. PBAZO start in 2018 een onderzoek op om te onderzoeken hoe de activiteiten voor jeugdigen binnen de programmering naar een adequater niveau kan worden gebracht op basis van een behoefte-inventarisatie.

Cijfers in beeld

PBAZO werkt met een tarievenbeleid waar het standaard, gereduceerde en nultarief de belangrijkste differentiaties binnen zijn. Jaarlijks worden de tarieven geijkt. Prijsstijgingen zijn nihil. In 2018 zijn de prijzen enigszins gestegen. Daarnaast werkt PBAZO met cofinanciering bij startersprojecten en leuke initiatieven voor bewoners. Er is een tarievenfolder specials ontwikkeld. In 2018 wordt een financieel kader ontwikkeld voor partners en de gemeente om het faciliteren van ruimte aan specifieke doelgroepen effectief te kunnen faciliteren.

PBAZO heeft in 2013 € 130.000 aan activiteiten binnen het nul- en gereduceerd tarief weggezet, in 2014 € 200.000, in 2015 € 400.000, in 2016 € 356.085 en in 2017 was dit zelfs 437.539. Daarnaast heeft PBAZO in NoLIMIT voor € 198.370 aan ruimtes weggezet tegen het nultarief voor de jongerenprogrammering in NoLIMIT. De omzet inzake de opbrengstactiviteiten van PBAZO

was in 2013 € 500.000, in 2014 € 650.000, in 2015 circa € 550.00 en in 2016 € 712.497 waarvan aan gebruikersinkomsten € 555.146 en omzet (niet kostendekkende) horeca € 157.351 (kosten € 185.128). In 2017 waren de opbrengsten € 780.121, waarvan € 600.891 aan zaalinkomsten en € 179.230 aan omzet horeca. De horeca is niet kostendekkend met in 2017 zelfs een tekort van € 32.611. In 2018 heeft PBAZO vanaf 1 maart de prijzen licht verhoogd. In 2018 verwachten we het tekort op de horeca op te kunnen heffen of in iedere geval te laten afnemen.

De gebruikersinkomsten blijven toenemen, maar de lasten eveneens. Zonder stijging van de gebruikersinkomsten zou PBAZO liquiditeitsproblemen hebben. PBAZO verwijst naar haar publicatieversie van de jaarrekening 2017 op www.pbazo.nl

PBAZO heeft geen commerciële doelstellingen. De opbrengsten worden gebruikt om de begroting te sluiten en om en programmatistische activiteiten zoals het succesvolle ZOJazz (NoLIMIT) en Bigi POKU lounge (Bonte Kraai) organiseren. En er wordt of nieuw beleid op ontwikkeld of uitgebreid zoals het sociale horecaprogramma.

Ook al heeft PBAZO geen commerciële doelstellingen, PBAZO is wel een welzijnsorganisatie nieuwe stijl waar de focus op de eigen initiatieven van partijen ligt en waar 'een eigen bijdrage model' (solidariteitsbeginsel) een onderdeel van is. PBAZO is op een sociale manier marktgericht en volgt trends (ook binnen haar eigen bezettingsmonitor) en anticipeert snel en adequaat op kansen en bedreigingen. De zorg voor senioren en specifieke doelgroepen is in 2017, maar ook in 2018 een focus binnen het beleid van PBAZO. Zie de rapporten over senioren en voorstellen van dagbesteding op www.pbazo.nl

In verband met een verdergaande scheefgroei binnen de gebouwen van 'jong en oud' komt er een focusgebied bij en start in

2018 een onderzoek naar een mogelijk gewenst (uitgebreid) aanbod binnen PBAZO voor jongeren.

PBAZO stelt met de programmamethodiek bij uitstek een model te hebben gevonden waar bewoners aan zet zijn en volop gebruik kunnen maken van de buurthuizen, maar niet de bedrijfsmatige zakelijke kant hoeven te organiseren. Organisatiekanten waar dergelijke concepten veelal op stuk lopen of waarbij 'gebouwengebruik' in de handen van enkelingen valt. Neemt niet weg dat PBAZO openstaat voor de inbreng van innovatieve organisatie modellen waarbij de risicovolle kanten van zelfbeheer en zelforganisatie weggenomen zijn. En gaat hier graag het gesprek over in gesprek met de gemeente.

PBAZO ontvangt van de gemeente circa € 2.2 miljoen subsidie en verdient daarnaast uit eigen opbrengsten tussen de € 600.000 en € 800.000. De opbrengsten schommelen per jaar omdat PBAZO geen commerciële organisatie is en afhankelijk is van gemeentelijk beleid. In 2015 heeft PBAZO € 550.000 aan gebruikersopbrengsten gegenereerd, in 2014 was dit € 650.000, in 2016 € 712.497 waarvan € 157.351 aan (niet kostendekkende) horecaomzet en in 2017 € 780.121 waarvan 179.230 aan niet kostendekkende horecaomzet. De kostprijs per gemiddelde inwoner (N=84.567) voor de gemeente, is sinds 2012 circa € 25,- per bewoner omdat de subsidie vanaf die periode 'stabiel' op circa € 2.1 miljoen staat. In 2018 is de subsidie door indexeringen in 2017 en 2018 naar een kleine € 2.2. miljoen gegroeid. De bevolkingsgegevens zijn per januari 2017 (N= 87.854) tevens toegenomen met 3.287 (4%) bewoners. De kostprijs per gemiddelde inwoner is hiermee zelfs lager geworden (€ 23,-). Dit is een laag bedrag voor een hoog niveau van welzijn en collectieve basisvoorzieningen en onder verwijzing naar eerdere noties, niet langer toereikend voor PBAZO. De financiering dient aangepast te worden.

Er zijn 14.085² (16%) kinderen (totaal aantal bewoners is 87.854) in Zuidoost woonachtig in de leeftijd van 0-15 jaar. Zij hebben de buurthuizen gemiddeld 63.066 (14% van 503.075 bezoekers totaal) een bezoek gebracht voor deelname aan kinderactiviteiten en huiskamerbezoek. Dit is een gemiddeld bezoek van 5 keer per 'uniek' kind aan een activiteit of gewoon een 'huiskamerbezoekje'. De allerkleinste bezoeken een of twee keer per week met papa, mama of opa of oma de peuter ouderloop in de buurthuizen Anansi, Gein en Holendrecht. Kinderen in de basisschoolleeftijd gaan naar kinderactiviteiten en nemen vooral veel deel aan huiswerkactiviteiten. In 2017 (1.563) zijn er 280 meer huiswerkbegeleidingsactiviteiten georganiseerd dan in 2016 (1283) in Anansi, NoLIMIT, Holendrecht, Gein en door een niet gesubsidieerde kleine partij in de Bonte Kraai. In 2015 waren er 586 activiteiten. Daarnaast waren er in 2015, circa 5780 huiswerkbezoekers (niet uniek) die deel namen aan huiswerkbegeleiding. In 2016 met 20.815, al 15.035 meer huiswerkmomenten (niet uniek) dan in 2015. In 2017 zijn er zelfs 23.200 huiswerkbezoekers geweest. In een jaar (2017) tijd is dit weer een stijging geweest van 12%. In 2015 kreeg PBAZO veel vragen van ouders waarom er zo weinig huiswerkbegeleiding meer was. Veel bewonersprojecten waren gestopt doordat er geen subsidie meer beschikbaar werd gesteld. In 2016 heeft de gemeente echter een impuls gegeven aan het gemeentelijk aanbod BuurtschoolPlus en deze impuls heeft haar hoogtepunt nog niet bereikt, want de leerprestaties van kinderen uit Zuidoost moeten omhoog omdat ze onder het stedelijk en landelijk gemiddelde liggen. PBAZO zal eens nagaan, binnen haar geplande focusonderzoek of het educatieve programma voor kinderen en jongeren versterkt kan worden naast de huiswerkarrangementen.

In Zuidoost wonen 14.724³ (17%) jeugdigen in de leeftijd van 15 -25 jaar. Totale bevolkingspopulatie in Zuidoost is 87.854. Deze groep heeft totaal 6 keer (83.941), 17% van

² Actuele bevolkingscijfers gemeente Amsterdam per 1 januari 2017. Cohortverdeling binnen de statistische gegevens van de gemeente is van 0-17 en van 17-24 jaar. De cohortverdeling is gecorrigeerd (2:8) op de cohorten van de bezettingsmonitor 2017 voor de leeftijdsgroepen 0-15 jaar en 15 - 25 jaar. Overige afwijkende cohortverdelingen zijn genegeerd omdat de verschillen klein zijn.

³ Zie voetnoot 2.

503.075 bezoekers, een jeugdactiviteit in een van de vijf panden of de jeugdige is langs geweest voor een huiskamerbezoek. Tiensers dansen graag nemen deel aan workshops voor tieners en jongeren. Er zijn 1.114 dansactiviteiten in 2017 geweest waar 12.473 tieners aan deelgenomen hebben. In 2016 waren dit nog 3.536 dansactiviteiten en 31.656 bezoekers. Een significante afname dus zoals al eerder gerapporteerd in het verslag en waar naar de oorzaken voor afname van de activiteiten gekeken moet worden.

Naast de activiteiten binnen in de gebouwen lijken jongeren steeds meer de focus naar andersoortige activiteiten te verplaatsen. In 2017 heeft NoLIMIT samengewerkt met 18 poppodia en festivals, waar 59.526 jongeren naar toe zijn geweest. Jongeren uit producties in NoLIMIT treden op en hebben volgers. Niet alleen tijdens de festivals en bij poppodia, maar ook online. In 2017 heeft NoLIMIT 36 onlineactiviteiten gehad. Er is 10 maal een masterclass live uitgezonden met 2.300 'meekijkers' per keer. Vocale online uitzendingen van NoLIMIT hebben 2 x 2.400 volgers gehad. De radio-online activiteiten die 2 maal per maand in 2017 zijn uitgezonden hebben per keer meer dan 3.600 volgers. Totaal hebben 114.192 jongeren deelgenomen aan online activiteiten per jaar. Jongeren zien NoLIMIT steeds meer als een educatief centrum waar ze vaardigheden leren tijdens de masterclasses en oefenen doordeeweeks, om vervolgens in het weekend op te treden en volgers (bezoekers) mee te nemen. De audio en lichtfaciliteiten zijn bij poppodia veelal op een hoger niveau dan in NoLIMIT en de podia hebben ook een zwaardere status. NoLIMIT heeft geen probleem met deze ontwikkelingen omdat de trends van jongeren in principe gevolgd worden. PBAZO/NoLIMIT wil het educatieve programma wel methodisch vastleggen. Per dag zijn er zo'n 16 tot 18 activiteiten voor jongeren in NoLIMIT waar een kleine 300 jongeren aan deel nemen om te oefenen. In 2018 ontwikkelt PBAZO/NoLIMIT Young Development Program (YDP)

Voorbeelden van festivals en podia waar NoLIMIT mee samenwerkt zijn bijvoorbeeld Amsterdam Open Air 2 dagen, Kwaku, Vunzige Deuntjes, Jamrock, Amsterdam Dance Event, Afrovibes, Parc le Loose, Best Kept Secret, Encore, dag van 1000 Culturen, etc. Aan deze producties hebben naast de bezoekende jongeren tevens 125 producenten en ruim 400 jongeren/vrijwilligers betrokken bij NoLIMIT, aan de organisatie van de NoLIMIT festiviteiten deelgenomen. Jongeren en jongvolwassenen in deze leeftijdspopulatie gaan educatieve workshops, fysiek in het gebouw als online en het allerliefst gaan ze als bezoeker naar evenementen buiten de gebouwen. In de buurthuizen wordt regelmatig gekookt met jongeren. Hetgeen ook een geliefde activiteit is. Daarnaast zijn er chillzones, waar jongeren kunnen gamen.

Zuidoost heeft in de leeftijdsgroep 25 tot 65 jaar 49.278 bewoners (56% van 87.854 bewoners). Van de 503.075⁴ bezoekers aan de Buurthuizen en NoLIMIT heeft deze groep 225.478 keer (45%) een bezoek gebracht aan PBAZO. Dat is ten opzichte van het leeftijdscohort (49.278) in Zuidoost, 5 keer per jaar dat de bewoners binnen deze populatie de vijf panden voor een activiteit of een huiskamerbezoek bezoeken. In 2015 was dit nog 3 x (31%). Deze groep neemt vooral deel aan vergaderingen, praatgroepen, conferenties, kookactiviteiten, dansactiviteiten, workshops, educatieve en cursorische activiteiten, computercursussen, Bijbelstudies, evenementen, huren kantoorruimtes en zijn soms ook lid van een van de kerken die ruimtes gebruiken op zondag bij PBAZO.

In Zuidoost wonen 9.767 (11%) 65 tot 80 jarigen. Gemiddeld brengt iedere bewoner uit deze categorie 13 x (26% 130.590 van 503.075) een bezoek aan de vier buurthuizen of NoLIMIT. Uit deze groep komen bewoners soms alleen maar een kopje koffie drinken, komen voor het ontbijt, bezoeken de Herensoos in de Bonte Kraai, Bewegen voor ouderen, line dance, nemen deel aan

4 Correctie op horeca.

creaclubs, buurtgenoten, schaken, gaan steeds vaker naar de dagbesteding (18.540 bezoekers in 2017) ouderen of vieren met familie hun verjaardag in een van de buurt-huizen. Ook maakt een circa 33% (8.821) van 26.464 van totaal 90.947) van deze groep gebruik van serieuze zaken zoals de voedselbank in buurthuis Holendrecht of Bonte Kraai.

Vraag naar ruimte

Het aantal activiteiten en bezoekers schommelt per jaar. De panden NoLIMIT, Holendrecht en Bonte Kraai zijn de drie grootste panden en bieden veel mogelijkheden. NoLIMIT in 2017, 197.988 bezoekers in het gebouw, in 2016 (224.848) en in 2015, waren dit 188.429 bezoekers. Bonte Kraai in 2017 (156.124), in 2016 (138.171) en in 2015 (42.396) bezoekers¹). Holendrecht in 2017 (96.340), in 2016 (120.452), en in 2015 (86.374) bezoekers) hebben de grootste bezoekersaantallen en zetten de meeste activiteiten om. Respectievelijk NoLIMIT in 2017 (8.249) en in 2016 (8.085) activiteiten (gebonden en huiskamerbezoekers), Holendrecht in 2017 (5.170) en in 2016 *(5.541) activiteiten (gebonden en huiskamerbezoekers). In 2015 waren dit nog 4.120 activiteiten. En Bonte Kraai in 2017 (6.341), in 2016 (5.604) activiteiten (gebonden en huiskamerbezoekers). Nolimit (150) en Bonte Kraai (105) hebben beiden relatief veel huiskamerbezoekers. Holendrecht heeft circa 80 huiskamerbezoekers per dag, waarvan de helft volwassen is en de helft jeugdigen. De Bonte Kraai heeft daarentegen zo'n 80 volwassen huiskamerbezoekers iedere dag en circa 25 jeugdige bezoekers. Inmiddels zijn deze drie panden goed bezet. NoLIMIT heeft circa 90 volwassen huiskamerbezoekers die als een vorm van dagopvang de dag doorbrengen in NoLIMIT.

De twee kleine buurthuizen Anansi en Gein hebben op grond van hun pandvolume minder activiteiten en bezoekers. Anansi had in 2017 (47.546) bezoekers, in 2016 (69.910) en in 2015 (33.286). Gein had in

2017 (56.462) bezoekers, in 2016 (69.580) en in 2015 (49.077). Anansi had in 2017 (relatief) weinig jeugdige bezoekers met 18.951. In 2016 waren dit er nog 37.440. Waar ze heen zijn is voor PBAZO onduidelijk. Gein heeft in 2017 met 50.773 ten opzichte van 45.831 in 2016 veel volwassen bezoekers. Dit heeft onder meer te maken met de tijdelijke verhuizing van 1,5 jaar van verzorgingsgroep Eben Haezer in Gein en de aanloop van andere ouderen.

Alle panden zijn in een goede staat van beheer en worden goed onderhouden. PBAZO geeft jaarlijks veel geld uit aan onderhoud van de panden omdat ze intensief gebruikt worden. In 2017 is er € 170.000 aan onderhoud, inventaris en technisch beheer uitgegeven. De panden worden intensief gebruikt waardoor meubels snel verslijten en onderhoud continue nodig is.

Het is voor PBAZO duidelijk dat de uitstraling en de staat van onderhoud van een gebouw, direct in relatie staat met het aantal gebruikers c.q. aanbieders en bezoekers van activiteiten. Om die reden investeert PBAZO veel in de kwaliteit van haar gebouwen, de ICT voorzieningen en de eisen die nodig zijn om de vele activiteiten te kunnen organiseren.

Huiskamerbezoekers

PBAZO wordt vooral nog steeds heel gericht bezocht door bezoekers wanneer er een activiteit is, maar wel in toenemende mate door niet-activiteit gebonden bezoekers. PBAZO heeft deze groep zoals deze term al eerder in het rapport is gevallen, 'huiskamerbezoekers' genoemd. De groep bestaat voor een deel uit ouderen van 65+ die voor de gezelligheid langs komen, uit moeders met kinderen die bijpraten met elkaar en uit jeugdigen veelal na schooltijd of uit jongeren die niet meer naar school gaan of geen werk hebben. Door het sluiten door de gemeente van allerlei voorzieningen die door 'heren' bezocht werden, zoals sociëteiten of cafés, is het aantal mannelijke huiskamerbe-

zoekers in met name Bonte Kraai, NoLIMIT, Kwakoe en Holendrecht bovenmatig toegenomen. PBAZO is hierover met de gemeente in gesprek. Voor een belangrijk deel zijn deze heren zonder werk of dagbesteding. Een ander deel werkt. Het grootste gedeelte van de heren is 50+. Een deel is echter ook jonger en is tussen de 30-50 jaar.

PBAZO heeft in 2015 vastgesteld dat de 'huiskamerbezoeker' niet meer weg te denken valt. In 2016 en 2017 is dit beeld meer dan bevestigd. De aantallen blijven toenemen. Overheidsbeleid bevordert de collectief maatschappelijke zorg. In Amsterdam worden de buurthuizen inmiddels ook als een sociale basisvoorziening gezien. De buurthuizen en NoLIMIT zijn een belangrijke sociale basisvoorziening voor kwetsbare bewonersgroepen. Zo is de ontbijt- en lunchservice met groot enthousiasme ingevoerd per februari 2016 in de vijf gebouwen nadat de pilot Gein oktober 2015- december 2015 een groot succes was. Het aantal ontbijtjes ad € 1,- was in 2016 en 2017 wel stabiel met 62.500 aantal verkochte ontbijtjes. Bewoners komen PBAZO bedanken voor de service omdat soms zieke familieleden - die de deur niet meer uitkwamen, nu twee keer per week naar 'het ontbijt' gaan en weer 'onder de mensen' komen. Gemiddeld worden er per dag 50 ontbijtjes afgenomen per buurthuis. NoLIMIT en Bonte Kraai zijn meestal goed voor ongeveer 60-70 ontbijtjes op een dag. Gein en Holendrecht tussen de 40-50 ontbijtjes en in Anansi gemiddeld 20-25 per dag. In het eerste kwartaal van 2017 is in alle panden het 'gezonde' ontbijt ingevoerd met meergranenbroodjes in plaats van alleen maar witte pistoletjes, yoghurt met muesli en fruit. In ons zesde pand Kwakoe is per 17 maart 2017 tevens het gezonde ontbijt ingevoerd. Het ontbijt is nog geen kostendekkende voorziening. In 2016 is er € 27.777 verlies op de horeca geleden. In 2017 was dit € 32.611. Het ontbijt is hierbij een belangrijkste verliespost. PBAZO verwacht echter dat als het ontbijt € 2,- wordt, de toegankelijkheid afneemt.

Het 'gezonde ontbijt' is juist als sociaal verbindingsinstrument ingezet. Omdat PBAZO vindt dat het toeleggen op de ontbijtkosten van bewoners geen geëigend sociaal beleid is, is het ontbijt in 2018 toch met 50% (€ 1,50) verhoogd. Ook extra zaken zoals oude kaas in plaats van jonge kaas, kipfilet, salami, tomaat en komkommer erbij, wordt extra voor betaald. PBAZO is benieuwd of door de prijsverhogingen, de afname eind 2018 is teruggelopen.

PBAZO is in 2015 begonnen om zorgaanbieders (formeel en informeel) die zich bij de Contactpunten melden, aan zich te binden en de zorg voor de oudere doelgroep 65+ en psychiatrische cliënten uit te breiden. Zo worden bewoners die eenzaam zijn, gekoppeld aan de ondersteuningsprojecten. In 2016 en 2017 zijn in de buurthuizen Bonte Kraai (met name en meerdere bewonersgroepen zoals ouderen en psychiatrische cliënten) en Anansi (één seniorenproject) dagbestedingsprojecten opgestart en succesvol 'getest'. PBAZO heeft een onderzoeksverslag naar aanleiding van de diverse pilots en een procesmodel voor de dagbesteding van senioren in buurthuizen opgesteld, dat te vinden is op www.pbazo.nl. PBAZO streeft ernaar om de verschillende aanbieders in haar gebouwen in 2018 verder te verenigen en zichzelf te organiseren. Voor dit soort belangrijke projecten en andere onderzoeken zou PBAZO graag meer fte medewerkers hebben. Om panden goed te organiseren dient er ook signalering van beleid plaats te vinden. PBAZO stelt vast dat de genoemde zorggroepen in haar gebouwen toenemen. De omgang en facilitering met senioren 65+, psychiatrische cliënten, middenverslaafden, alleenstaande en eenzame senioren heren en dames, jongeren met een verstandelijke beperking vereist competent personeel op alle niveaus. De omgang van een beheerder met een kantoorgebruiker of deelnemers aan een vergadering, is 180% anders dan met psychiatrische cliënten die persevereren, notoir drinken en roken. PBAZO heeft vastgesteld dat het facilitaire team

het niet meer redt om een dienst allen te draaien met ondersteuning van een horecamedewerker of assistent beheerder. In steeds meer panden en tijdens steeds meer diensten wordt een dubbele bezetting ingezet.

Bezettingsmonitor

PBAZO werkt met een zaalreserveringssysteem waarmee de bezettingsgraad van de ruimtes gemeten wordt. De objectieve zaalreserveringen, de bevestigingen van aanbieders, de dagelijkse metingen (in de dagrapportages) door beheerders op activiteiten en bezoekers en de opgegeven aantallen bezoekers door aanbieders van activiteiten liggen ten grondslag aan deze bezettingsmonitor. Vanaf 2015 werkt PBAZO met nieuwe software waarin de zaalreserveringen nog gedetailleerder dan met de huidige zaalreservering, trends en de bezetting gemonitord kunnen worden. In 2018 kiest PBAZO mogelijk voor een nog geavanceerder zaalreserveringssysteem.

De gegevens voor de bezettingsmonitor op activiteitsniveau zijn verzameld op basis van de objectieve informatie uit het zaalreserveringssysteem. In dit systeem zijn alleen activiteiten opgenomen die bevestigd zijn door aanbieders. De bezoekersaantallen ten opzichte van de activiteiten en 'huiskamer' bezoekers zijn bepaald op basis van:

1. objectieve gegevens zaalreservering (overeenkomsten).
2. de objectieve tellingen door de facilitaire medewerkers in elk pand die vergeleken zijn met de bezoekersaantallen die zijn opgegeven bij hun reservering door aanbieders zelf.
3. de bezoekersgegevens die bekend zijn binnen het relatiebeheer met aanbieders door het planningsbureau.

Resultaten

meting bezettingsgraad 2017

In de BuurtHuizen en NoLIMIT vinden allerlei activiteiten plaats voor kinderen, jongeren (waaronder specifieke activiteiten voor meiden) en volwassenen. De activiteiten en bijeenkomsten variëren van ontspanning tot educatie en van beweging tot grote conferenties. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen jeugdige en volwassen bezoekers (zie grafieken).

Totalen: activiteiten en bezoekers

PBAZO heeft in totaal in 2017 27.184 activiteiten georganiseerd (inclusief huiskamerbezoekers, ontbijt, lunch en exclusief 56 buitenpandige online en festival activiteiten waar jongeren aan hebben deelgenomen via NoLIMIT). In 2016 waren er 28.053 activiteiten en in 2015 (17.646). Over het hele jaar genomen zijn er in 2017, 590.711 bezoekers geweest in de vijf panden. De jonge bezoekers die vanuit de programmering van NoLIMIT buiten de panden de festivals bezochten of deelnamen via onlineactiviteiten zijn hierbij niet meegenomen. In 2015 waren er 400.568 bezoekers die of voor een activiteit of een kopje koffie of andere consumptie kwamen. In 2016, waren er van de 622.961 bezoekers er 85.000 (jong en oud) die 'gewoon' langs kwamen voor een kopje koffie en een krantje, om bij te praten of om te studeren. Het patroon van 'gewoon' langs komen verandert voor een deel van de groep in hele dagen of dagdelen alleen maar zitten met medebewoners. Het zogeheten hanggedrag in groepsverband. Opvallend zijn in 2016 en in 2017 de senioren herengroepen hierbij. In NoLIMIT signaleren we ook veel hangvrouwen die de hele dag zitten. Soms verplaatsen ze zich naar een andere tafel.

NoLIMIT heeft in 2017 207.989 bezoekers gehad. In NoLIMIT zijn in 2017 (15.000) relatief veel jeugdige huiskamerbezoekers. In 2016 waren dit er 10.000 en in 2015 7.500. Over het algemeen komen zij om rustig te studeren. Zowel tijdens de stagedagen als daarbuiten. Ook jongeren die geen stage lopen, studeren in NoLIMIT. NoLIMIT heeft een goed geoutilleerd studiecentrum met computers en daarnaast zijn er laptops per dag te leen. NoLIMIT heeft goede wireless internetmogelijkheden. Jongeren mogen in het gehele gebouw een rustige studieplek uitzoeken. Het uitgangspunt is hierbij: voel je thuis en zoek je eigen plek. Ook is er vier dagen in de week een programmeur speciaal voor de jongeren die stages lopen en die kan worden geraadpleegd.

De internetstructuur in de buurthuizen is inmiddels op een hoog niveau en in alle buurthuizen zijn nieuwe computers waar jongeren kunnen studeren. De jongeren- en meidenruimtes in de buurthuizen hebben per ruimte twee studiecomputers.

Holendrecht heeft totaal 102.50 bezoekers gehad. Er zijn zowel jeugdige als volwassen huiskamerbezoekers. In 2017 waren het er 10.000, en in 2016, 7.500. Veelal komen de jeugdigen met hun moeders mee of komen na schooltijd of zelfstandig inde tiener/jongerenleeftijd. In 2017 zijn er naast de schoolkinderen ook veel jongeren die met 'hun ziel' onder de arm lopen en als vervelend worden ervaren. Zoals al eerder in deze monitor aangegeven, er moet iets met deze jongeren gebeuren. In Gein komen de kinderen/jongeren meestal direct uit school naar de buurthuizen die de opvang-

functie min of meer van thuis overneemt. Het jongerenwerk begint meestal iets later. In Anansi is in 2015 en in 2016 een groep complexe jongeren geweest met een grote afstand tot school en werk. Overdag en 's avonds kwamen zij veelal naar Anansi. Dit ging niet altijd even goed en heeft ook wel voor de nodige afstand gezorgd voor andere partijen en bewoners. De jongeren zijn in 2017 geleidelijk aan verdwenen en waar ze zijn is onduidelijk. Wellicht gaan ze (weer) naar school of zijn ze (weer) aan het werk. Inmiddels is de rust hersteld. In feite is het gewenst als er weer meer jongerenactiviteiten of andere programmering is in het gebouw. PBAZO heeft er om de bezetting en de signatuur in het gebouw weer te herstellen, onder meer in 2016 en 2017 particuliere cursorische activiteiten geplaatst. Het gebouw draaide goed en de bezettingsgraad was in 2016 tevens op goed niveau. In 2017 is de bezettingsgraad weer iets teruggelopen. Anansi wordt wel prettig gedomineerd door schoolkinderen die huiswerkbegeleiding 2017 (5.785) in 2016 (7.501) en kinderactiviteiten 2017 (2.556), en in 2016 (1.727) bezoeken. In 2017 zijn er 2.640 tieners en jongeren, in 2016 (2.814) die het jongerenwerk bezoeken of aan dans en beweging 2017 (1.320), 2016 (8.450) meedoen.

Door de verlengde schooldag zijn er in de buurthuizen geen kinderen meer die 'overkomen' om te lunchen. Ze komen zoals eerder benoemd wel na schooltijd. Veelal activiteit gebonden, zoals voor huiswerkbegeleiding of andere activiteiten. Maar, ook om gewoon contact met leeftijdsgenoten te hebben in een 'gezamenlijk huis'.

Per dag zijn er in 2017, 2.704 bezoekers over vijf gebouwen. In 2016 waren dit 2.396 bezoekers. In NoLIMIT vinden verreweg de meeste activiteiten 2017 (8.249) en in 2016 (8.085) plaats, waarvan in 2017 4.001 jeugd gebonden activiteiten en 250 niet gebonden (huiskameractiviteiten). Er zijn in NoLIMIT in 2017 3.748 volwassen gebonden

activiteiten en 250 niet volwassen gebonden activiteiten. Per dag¹ zijn er gemiddeld voor de jeugd (18) en volwassenen (17), in totaal 35 activiteiten per dag in het gebouw. In totaal zijn er in NoLIMIT per dag 279 jeugdige bezoekers in het gebouw waarvan er 210 actief deelnemen aan activiteiten en er 60 aan zelfstudie of zelfprogrammering doen. Er zijn 667 volwassen bezoekers, waarvan 90 huiskamerbezoekers, 40 bezoekers die lunchen en er 565 volwassen bezoekers actief deel aan activiteiten die ook niet lunchen. Totaal zijn er 946 (279+ 667) bezoekers per dag. Daarnaast zijn er in NoLIMIT 54 activiteiten met 173.718 bezoekers van activiteiten buiten de gebouwen.

Bonte Kraai volgt met totaal met 163.624 bezoekers met een gemiddelde van 744 bezoekers per dag, waarvan 67 jeugdigen per dag en 677 volwassen bezoekers per dag inclusief de huiskamerbezoekers. Er zijn per dag 38 jongeren die aan activiteiten meedoen en 586 volwassenen die aan activiteiten meedoen. Per dag zijn er in de Bonte Kraai 27 activiteiten waarvan 5 voor jeugdigen en 22 voor volwassenen. Totaal zijn er per jaar 5834 activiteiten in de Bonte Kraai waarvan 1001 voor jongeren en 4.833 activiteiten voor volwassenen. Er zijn per dag 26.250 huiskamerbezoekers, waarvan 20.000 volwassen huiskamerbezoekers. Per dag zijn er 80 volwassen huiskamerbezoekers en 25 jeugdige bezoekers.

Holendrecht heeft een bezetting van in totaal 102.590 bezoekers met een gemiddelde van bezoekers per dag, waarvan 120 jeugdigen per dag en 346 volwassen bezoekers per dag. Waarvan 78 jeugdigen aan activiteiten deelnemen en 301 volwassenen aan activiteiten per dag deelnemen. Er zijn 40 volwassen en 40 jeugdige huiskamerbezoekers per dag. In Holendrecht zijn per dag 21 activiteiten waarvan 6 voor jeugdigen en 15 voor volwassenen. Totaal zijn er per jaar 5.170 activiteiten in Holendrecht. Er zijn in 2017, 1.367 activiteiten voor jeugdigen en 3.303 voor volwassenen.

¹ De data zijn berekend op 220 dagen (44 weken van 5 dagen)

In Anansi zijn in 2017 53.796 geweest. In 2016 waren dit 69.910 bezoekers. In 2017 waren er gemiddeld 69 jeugdigen die voor een activiteit kwamen. Vooral kinderen van Buurtschoolplus en 15 huiskamerbezoekers die voor de beheerders kwamen. Daarnaast jongeren die voor kook- en dansactiviteiten kwamen, Er zijn 124 volwassen bezoekers per dag geweest die voor een activiteit kwamen en 30 huiskamerbezoekers. Totaal zijn er 193 activiteitgebonden bezoekers geweest en totaal per dag inclusief huiskamerbezoekers waren dit 335 bezoekers per dag. Voor jeugdigen zijn er 6 activiteiten per dag geweest en voor volwassenen 9. Totaal 14 activiteiten op een dag. In 2013 lag de norm op 10 activiteiten per dag. Anno 2017 is 14 activiteiten is aan de lage kant. In 2016 waren het er 15 per dag, met 9 activiteiten voor jeugdigen en 6 voor volwassenen. Mogelijk is 14/15 activiteiten per dag wel het hoogst haalbare voor Anansi en kleine buurthuizen. Anansi en Gein lijken qua bezettingsgraad enigszins op elkaar. Toch is het in Gein nooit stil.

In Gein zijn er in 2017 in totaal 62.712 bezoekers geweest. In 2016 zijn dit 69.580 bezoekers geweest met een gemiddelde van 268 bezoekers per dag, waarvan 91 jeugdigen en 176 volwassen bezoekers. In 2017 waren er gemiddeld per dag 245 bezoekers. Waarvan 54 jeugdigen en 231 volwassenen. Er waren 37 jeugdigen die voor een activiteit kwamen en 208 volwassenen die voor een activiteit kwamen. Per dag zijn er in Gein 15 activiteiten geweest. Hiervan waren er 4 voor jeugdigen en 11 voor volwassenen. Totaal per dag 15 activiteiten Over het gehele jaar zijn er 5.834 gebonden activiteiten geweest waarvan 1001 voor jeugdigen en 5834 voor volwassenen.

Jeugd: activiteiten en bezoekers

In totaal hebben er 8.551 jeugdactiviteiten (gebonden) plaatsgevonden in 2017 met 94.608 bezoekers. In 2016 waren dit er 11.733 met 189.690 bezoekers. Dit is op het aantal activiteiten een terugloop van 37% (3.182) en op het aantal bezoekers een

terugloop van 95.082. Dit is een regelrechte halvering van ruim 100%. PBAZO heeft al eerder in de tekst aangegeven dat er in 2018 een onderzoek gaat plaatsvinden naar de terugloop van het aantal activiteiten en bezoekers van jeugdigen en wat er nodig is voor de jeugdigen bij PBAZO op het gebied van educatieve en culturele programmering. De terugloop zit niet op de huiswerkbegeleiding, maar voornamelijk op programmatische activiteiten voor kinderen en jongeren. Mogelijk komt uit het onderzoek dat er buiten de gebouwen van PBAZO activiteiten voor kinderen en jongeren zijn.

Jeugdaanbieders zijn: Swazoom kinderwerk, Swazoom jongerenwerk, Swazoom peuter-ouderinloop, PVT van Leendert Martens (kinderkoken), Kracht en Pracht (Holendrecht), Chillies, Geef je kind een voorsprong, Mavencio, Carla Blom (Anansi), DGAI (No-LIMIT), Braidskids, Stichting AAG (bewegen en gezondheid), Kleuterdans van My dance, Your Music school en Ouder en kind binding.

In de vier buurthuizen worden tevens huiswerkactiviteiten georganiseerd met 1.563 activiteiten per jaar en 23.200 jonge jeugdige bezoekers. Er was in 2015 nog een grote vraag naar huiswerkbegeleiding. PBAZO krijgt niet zoveel signalen meer van ouders. Het is onduidelijk of er een wachtlijst is bij Buurtschoolplus.

Over het algemeen is kinderwerk in de buurthuizen relatief gering vertegenwoordigd, omdat in Amsterdam Zuidoost het basisonderwijs een verlengde schooldag kent op basis van het Brede School beleid. Kinderen dienen binnen dit beleid meerdere keren per week aan extra activiteiten op school deelnemen. PBAZO gaat in 2018 in gesprek met het Projectenbureau van het basisonderwijs, om na te gaan of het gewenst is dat er geïnvesteerd wordt in aanvullend kinderwerk in de buurthuizen. In 2009 was het zelfs de bedoeling van de gemeente om het kinderwerk helemaal af te bouwen.

Jongeren

Van het totaal van 8.551 jeugdactiviteiten (inclusief huiswerkbegeleiding met 1.563 activiteiten) vinden de meeste ervan plaats in NoLIMIT met 4.001 (47%) activiteiten met 46.291 bezoekers. De overige 4.550 (53%) jeugdactiviteiten vinden in de vier buurthuizen plaats.

Buiten het gebouw worden door NoLIMIT in samenwerking met 18 poppodia en festivals per jaar 18 evenementen voor jongeren georganiseerd waar bijna 60.000 jongeren op afkomen, het grootste deel uit Zuidoost. Deze jongeren volgen de jongerenprogrammering ook online. Er zijn in 2017 36 online live uitzendingen geweest, van masterclasses die op dat moment gegeven werden in NoLIMIT tot muzikale en zangoptredens. De online-activiteiten hebben ruim 114.000 (niet uniek) jeugdige bezoekers gehad.

Programmeur Angelo Bromet organiseert samen met team, dat bestaat uit stagiairs en co-programmeurs, wekelijks activiteiten voor jongeren. Denk hierbij aan BLNDR, Movemasters, Urban cafe, Flix, Gewiept&Gepost, Mes&Vork en verschillende workshops en educatieve activiteiten. Daarnaast zijn er per kwartaal in NoLIMIT verschillende externe partijen die NoLIMIT faciliteert op het gebied van jongerenprogrammering. Zoals Toettiecrew, Rainmakers, Healty Lifestyle, Enver, KISO en daarnaast voor de programmering van jongeren met een licht verstandelijke beperking, Ik Stap Vooruit, Eten in de Buurt (stageprogramma voor jongeren met een licht verstandelijke beperking in NoLIMIT en de vier buurthuizen). SWAZOOM is de hoofdaanbieder van jongerenactiviteiten in de vier buurthuizen. Enkele andere aanbieders zijn De hoofdtrainer, Multy Healty Cooking, Hogeschool voor de Kunsten, Loopbaantraining, etc. NoLIMIT functioneert als studiecentrum voor zelfstudie. Huiswerkactiviteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd vinden in de buurthuizen en NoLIMIT plaats.

SWAZOOM biedt speciale activiteiten aan voor de doelgroep meiden. Buurvrouwen-netwerk Gaasperdam geeft workshops aan tienermoeders in Holendrecht. In NoLIMIT maken meiden ruim 50% een groot deel uit van alle jongeren bezoekers. Ze zijn actief binnen diverse producties en als deelnemer/artiest bij events.

In alle panden vinden dans- en bewegingsactiviteiten plaats: Veel van Swazoom, daarnaast, Madan Dance, Afrokikos, Amatey, Groove in time, UZI, Dansgroep Klever, Dans Kula, In NoLIMIT trainen veel dansscrews.

Jongeren houden ervan om evenementen te bezoeken. In NoLIMIT vinden daarom vaak evenementen als BLNDR, Serious Grind, NoLIMIT Live en Award plaats. Er hebben in NoLIMIT in 2017 slechts 13 jeugd-evenementen binnen plaatsgevonden. In 2016 waren dit nog 62 binnen-evenementen. De focus lijkt zich met evenementen naar buitenprogrammatische en online te verplaatsen. Maar, voordat PBAZO voorbarige conclusies trekt, wil ze eerst goed onderzoeken of er een verschuiving is in de belangstelling van jongeren en/of de programmering onvoldoende leuk is. Of omdat jongeren massaal 'wegblijven' met name in de buurthuizen omdat de oudere volwassen doelgroep de panden gaat domineren.

In 2017 heeft NoLIMIT een nog grotere programmatische bijdrage geleverd aan 18 buitenfestivals met veelal eigen podia. Het betreft de festivals Amsterdam Open Air 2 dagen, Kwaku, Vunzige Deuntjes, Jamrock, Amsterdam Dance Event, Afrovibes, Parc le Loose, Beste Kept Secret, Encore, etc. Aan deze producties hebben naast de bezøkende jongeren tevens 125 producenten en ruim 400 jongeren/vrijwilligers betrokken bij NoLIMIT, aan de organisatie van de NoLIMIT festiviteiten deelgenomen

Ook SWAZOOM organiseerde in 2016 regelmatig evenementen. In de buurthuizen hebben in 2016 13 evenementen voor

jongeren plaatsgevonden. In 2017 waren dit zeven evenementen die echter meer op kinderen gericht waren en door andere aanbieders zijn uitgevoerd zoals onder andere Chillies 3 x (met financiering van PBAZO) Sint Maarten, Carnaval, Halloween party, Five o'clock class en een Sinterklaasfeest.

Volwassenen: activiteiten en bezoekers

In 2017 waren er in totaal 392.353 volwassenen die daadwerkelijk aan een 16.126 activiteiten meededen. In 2016 waren er in totaal 15.068 activiteiten waar 381.795 volwassenen aan deelnamen. In de Bonte Kraai zijn er 4.833 activiteiten en 128.930 bezoekers geweest. Dit is verreweg het pand met de meeste activiteiten en bezoekers voor volwassenen. NoLIMIT volgt op de voet met 3.748 en 124.198 bezoekers. Holendrecht is het derde gebouw waar veel activiteiten voor volwassenen hebben plaatsgevonden met 3.303 activiteiten en 66.107 volwassen bezoekers.

De voedselbank met haar 152 activiteiten per jaar over twee dagen in de Bonte Kraai is hierbij een grote aanbieder en een belangrijke 'veroorzaker' van de hoge bezoekersaantallen. Holendrecht heeft in 2016 102 activiteiten gehad van de voedselbank. In totaal zijn er op 254 activiteiten van de voedselbank 26.464 bezoekers.

In totaal zijn er 38.750 jeugdige huisbezoekers geweest over vijf panden en 65.000 volwassen huisbezoekers.

Wanneer we de niet-activiteit gebonden huiskamerbezoekers optellen bij de bezoekers van activiteiten, komen we op een totaal van 590.711 bezoekers in de gebouwen met 27.254 activiteiten, waarvan 54 buitenactiviteiten (festivals en onlineactiviteiten). In 2017 zijn we 95.082 jongeren(niet uniek, maar bezoekmomenten) 'kwijtgeraakt'. Als je deze 'kwijtgeraakte jongeren' corrigeert op het totaal van 590.711 bezoeker, dan zou je in 2017 uitkomen op 685.793 bezoekers. In 2016 waren er 622.961 bezoekers. De

conclusie is dat er een groei is van 62.832 volwassenen in de gebouwen en een afname van 95.082 jongeren. Let wel dat het aantal jeugdige huiskamerbezoekers zelfs wel iets gegroeid is. In de buurthuizen zijn nogal wat jongeren die hanggedrag vertonen en waar gecorrigeerd moet worden op 'overlastgevend' gedrag. PBAZO zoekt de oplossing voor deze groep voorlopig in het gegeven dat er meer georganiseerd moet worden voor deze groep.

De volwassenen zijn steeds al in de meerderheid geweest. De balans tussen jonge en oude gebruikers in de buurthuizen is verstoord geraakt. PBAZO zoekt in 2018 uit waardoor er minder jongeren zijn en wat er eventueel nog is. Waarom het aantal volwassenen en met name senioren bijgekomen zijn, is PBAZO wel duidelijk met de groei van de huiskamerbewoners zowel dames als heren, heren in de meerderheid en met de dagbesteding specifieke groepen.

Over 220 dagen (44 weken en de periode dat 90 % van de activiteiten zich afspeelt) openstelling gerekend zijn er 2.704 bezoekers geweest. Reken je over 250 dagen (50 weken openstelling) dan zijn er 2.439 bezoekers per dag geweest.

De bezettingsgraad per dag van volwassen bezoekers zijn in NoLIMIT, Holendrecht en de Bonte Kraai zijn in 2017 vergelijkbaar als in 2016 het hoogst geweest in verband met de activiteiten van de voedselbank (Bonte Kraai en Holendrecht), jongerenactiviteiten (NoLIMIT), Herensoos (Bonte Kraai) en in de drie gebouwen zijn de meeste horeca-activiteiten. Daarnaast zijn in de Bonte Kraai veel dansactiviteiten van volwassenen (1.743.) In NoLIMIT zijn er in 2017 1.290 educatieve activiteiten geweest. In 2016 waren dit nog 1.182 educatieve activiteiten voor volwassenen. In NoLIMIT zijn de belangrijkste grote vaste aanbieders van cursorische activiteiten SIPI en Van Amstel tot Zaan. In Holendrecht en Gein is dit Sagenn geweest.

Educatie en samenleving

In vijf panden hebben in 2017 weer wat meer (100) conferenties en grote bijeenkomsten plaatsgevonden dan in 2016 (79). In NoLIMIT (N=32), Bonte Kraai (N=31) en Holendrecht (N= 22) vinden deze het vaakst plaats. Veelal gaat het om gemeentelijke en onderwijsbijeenkomsten. In 2015 waren dit 108 conferenties. In deze ontwikkelingsperiode waren er veel gebiedsgerichte bijeenkomsten. Deze opmars hebben we in 2017 opnieuw gezien.

In alle buurthuizen (dus niet in NoLIMIT) worden opvoedspreekuren en/of ouderpeuterinlopen aangeboden, voorheen door. Nu worden de spreekuren, in feite meer oudercursussen door de gemeente uitgevoerd. De spreekuren zullen inmiddels door de OKT's worden uitgevoerd. De oudercursussen in de Bonte Kraai met 6 x 39 ouders (234 totaal) was in 2017 het best bezocht. Ook Anansi met 10 x 20 ouders (200 totaal) deed het niet slecht. Holendrecht met 6 x 8 ouders (48 totaal) bleef achter of de inzet is geweest om er een kleinere training van te maken. Dit kan PBAZO niet beoordelen. De ouderpeuterinloop in Gein en Anansi is stabiel met gemiddeld 22 -25 kinderen/ouders in 2017 en een aantal bijeenkomsten van 88-90. In Holendrecht komen bijna geen peuters. Soms kwam er geen enkele peuter. Het gemiddelde lag op 46 x 3 peuters. In de Bonte Kraai is geen peuterinloop, omdat dit in het Ouder- en Kindcentrum Klein Gooi-oord aan de Bijlmerdreef is georganiseerd.

In NoLIMIT (N= 1.290 x 10 = 19.350) vinden veel educatieve cursussen en workshops plaats; aanbieders zijn onder andere SIPI, Amstel tot Zaan en Talenter BV. In de buurthuizen organiseerden in 2016 Los Latinos, Madizo, Kansrijk, Kracht en Pracht, Meermaatjes, Saygen, en NL Training veel educatieve activiteiten.

Aan de Knoppen geeft in alle panden computercursussen. Ook hebben Jobcoach, Kansrijk, st. Untukmu, en Madizo computercursussen aangeboden in 2017.

Ontspanning en ontmoeting

In de buurthuizen worden veel ontspannings- en ontmoetingsactiviteiten georganiseerd door actieve wijkbewoners en andere aanbieders.

Bonte Kraai met z'n vaste huiskoks heeft de meeste horecabedrijvigheid op maaltijdservicegebied met 488 activiteiten en 19.520 bezoekers. Holendrecht met 206 activiteiten en 5.150 bezoekers is tevens zeer populair met de kook- en eetactiviteiten. De grote en praktische keukens in Holendrecht is zeer geliefd onder aanbieders van dit soort activiteiten. Resto VanHarte, No Budget cafe, Batata Dushi Romer, Multi Culi Kookgroep, Kracht & Pracht, Nasr en SWAZOOM bieden gezellige en educatieve kookworkshops en eetcafés aan.

Onder het project 'Sociale Horeca' biedt PBAZO startende koks en cateraars de kans om een eigen onderneming op te zetten. De sociale horeca is inmiddels wel verschoven van een concept met startende koks en cateraars die een eigen onderneming op willen zetten en 'oefenen' in de buurthuizen omgezet naar een concept met 'huiskoks'. Zowel vanuit PBAZO als vanuit de deelnemende horecapartijen was er behoefte aan continuïteit. Doorstromen naar een eigen onderneming is een doel. In 2017 is de huiskok van Gein naar een vaste baan doorgestroomd en heeft PBAZO een kok in dienst genomen. Huiskoks zijn onder andere L. Martens in de Bonte Kraai, mevr. Römer in Gein, M.Nasr in NoLIMIT, en in Anansi en Holendrecht zijn wisselende koks. Wel is Van Harte Resto er elke donderdag en het No budget café is er twee maal in de maand op donderdag.

In 2017 zijn er dagelijks per pand publieke eetactiviteiten georganiseerd binnen het programma sociale horeca. Er zijn 62.500 ontbijtjes verkocht over vijf panden, 36.250 broodjes bakkeljouw, hete kip, pom, zalm, kaas e.a. en er is 500 maal een cateringarrangement (warme en koude hapjes bij bijeen-

komsten of een lunchservice) aangeboden aan partijen die bij PBAZO confereren of vergaderen. Er is in alle panden van PBAZO een doorlopende horecalijn van ontbijt – lunch – maaltijd. Alleen in Gein en Anansi dient de maaltijdservice met huiskoks versterkt te worden. In 2018 zit hier een focus op.

Het programma Eten in de Buurt Plus, voor 20-25 lvb jongeren in de horeca, is opgehangen aan het horecaprogramma in de vijf gebouwen. Het 'mes snijdt zo aan twee kanten'.

In de Bonte Kraai blijft de herensoos² een goed concept. Er zijn in totaal 100 leden op de lijst waarvan er gemiddeld zo'n 60 heren dagelijks aanwezig zijn. Tijdens evenementen komt iedereen, veelal met familie. Er zijn zowel in de Bonte Kraai verschillende herengroepen inmiddels die verzelfstandigd worden tot stichting. De groepen blijven groeien en er zit tussen PBAZO en de gemeente beleid en een goede samenwerking op de groepen.

Bewaakt moet worden dat de groepen niet verder toenemen. De heren hebben in de Bonte Kraai een mooie ruimte en worden ruimschoots in de gelegenheid gesteld om activiteiten te organiseren. Daarnaast zijn er weinig andere gelegenheden in Zuidoost voor heren om sociaal samen te zijn. Dit is een aandachtspunt. PBAZO bewaakt de groei en een eventueel omslagpunt in alle gebouwen voor zover dit haalbaar is. De Bonte Kraai en de gebouwen moet niet opnieuw overwegend een herensoos worden.

In NoLIMIT vinden niet alleen evenementen voor jongeren, maar ook voor de volwassen doelgroep plaats. Kente Festival en Zojazz organiseerden grote evenementen waar veel bezoekers op af zijn gekomen. Er zijn in NoLIMIT in 2017 11 evenementen voor volwassenen geweest. In 2016 waren dit er 22. PBAZO heeft vanwege de hoge kosten, Zojazz voorlopig afgebouwd. PBAZO doet in 2018 een subsidieaanvraag bij het AFK voor culturele programmering in de zes gebouwen, waar veel behoefte aan is. In de buurthuizen

hebben 50 evenementen voor volwassenen plaatsgevonden. In 2015 waren dit 4 evenementen. Bigi Poku Lounge is in 2016 van NoLIMIT naar de Bonte Kraai verplaatst.

Particuliere activiteiten

In de buurthuizen en NoLIMIT vinden ook activiteiten plaats voor besloten doelgroepen.

Nog maar weinig bewoners maken gebruik van de grote zalen in de buurthuizen en NoLIMIT om hun verjaardag te vieren of een bruiloft of rouwdienst te houden. Deze privébijeenkomsten (15 in 2017) vinden als ze er zijn veelal op vrijdag- en zaterdagavonden plaats. In 2014 heeft PBAZO nog 270 privebijeenkomsten (met alcoholgebruik) mogen organiseren. Om concurrentie met de commerciële horeca tegen te gaan, is PBAZO opgelegd om nog maar 15 van dergelijke activiteiten per pand te organiseren en de inkoop van drank zelf te regelen. In 2015 leidde dit tot een teruggang van het aantal feesten naar 115. In 2016 zijn er nog maar 41 privefeesten en in 2017 zijn er slechts 15 privefeesten geweest. Het betreft een markt die 'opdroogt' en plaats maakt voor de basisvoorziening.

Op zondagen vinden er in alle gebouwen kerkelijke bijeenkomsten plaats. El Camino, Shekinah, zijn twee voorbeelden van kerken die dienst houden of hebben gehouden in één van de vijf panden. Op doordeweekse avonden vinden er ook Bijbelstudies plaats. In alle panden zijn kerken. Het aantal Bijbelstudies en kerken is stabiel. Er zijn in 2017 495 kerkactiviteiten geweest met 64.028 bezoekers. Daarnaast zijn er 476 activiteiten Bijbelstudie geweest met 10.098 bezoekers. In alle panden op Kwakoe na zitten kerken op de zondag. PBAZO organiseert hier kerkhosts op.

Alle gebouwen hebben ook genoeg voorzieningen voor zakelijke bijeenkomsten. Veel bedrijven, stichtingen en andere organisaties huren daarom ruimtes voor vergaderingen en presentaties.

² Een initiatief waarbij op 14 maart 2014 voor hangmannen bij de Bonte Kraai een eigen huiskamer in Engelse stijl is opgericht om hangproblematiek naar binnen te trekken en omgevingsvraagstukken van deze groep te reduceren. Het project is nog steeds zeer succesvol en de problematiek die de omgeving ervoer van deze groep is niet meer aan de orde.

PBAZO verhuurt in alle panden kantoorruimten. Zowel flexplekken als vaste kantoren. Er is in 2017 aan 20 organisaties een kantoor verhuurt. In 2016 waren dit er 21. De kantoorplekken voor zowel vaste als flexibele gebruikers zijn hoog kwalitatief ingericht. Daarnaast zijn de faciliteiten die bij het kantoorgebruik behoren hoog. Er zijn luxe en gratis koffievoorzieningen, gratis vergaderzalen en wireless internet. In NoLIMIT is een keukenvoorziening met eetgelegenheid. In alle panden is een horecavoorziening die in 2016 volledig is toegerust. Grote zalen kunnen door kantoorhuurders met 50% korting gedurende de daluren gebruikt worden. Vaste gebruikers in NoLIMIT is het toegestaan om in overleg met PBAZO de kantoorruimte van persoonlijke aspecten te voorzien.

Wijkcentrum Kwakoe

PBAZO heeft 31 december 2016 het voormalige Podiumzo! erbij gekregen op verzoek van de gemeente. Het pand is van naam gewijzigd in wijkcentrum Kwakoe omdat de vorige beheerder de naam Podiumzo! toegeëigend had. In het pand was een lage dynamiek met een slecht organisatieniveau. Het gebouw was verwaarloosd en leeggestript. PBAZO heeft het gebouw in een jaar tijd op de kaart gezet. De programmering is gegroeid, er is een dagelijks horecaprogramma met ontbijt, lunch en maaltijdservice. Per dag zijn er ongeveer 30 ontbijtjes die worden afgenomen. Drie keer in de week is er een muzikaal avondvullend programma, waar meer dan 100 bezoekers op afkomen en de maaltijdservice hoogtijdagen viert met een afname van 50 maaltijden op een avond.

Er zijn in totaal in 2017 92.358 bezoekers geweest en 3.083 activiteiten voor volwassenen waar 80.233 bezoekers actief aan hebben deelgenomen. De bezoekersgroep is met name 65+. Kwakoe heeft relatief veel huiskamerbezoekers. Ongeveer 90 per dag die er dan ook de gehele dag zijn. Er komen bijna geen kinderen en jongeren in het gebouw. PBAZO wil dit in principe zo houden omdat er veel alcohol in het pand genut-

tigd wordt en er ook een dagbestedingsgroep (op het gebied van de psychiatrie) is. PBAZO wil kinderen en jongeren enigszins uit de wind houden van Kwakoe. Er zijn wel evenementen geweest voor jongeren op het gebied van baanmatching. Dit is geen probleem. PBAZO bestudeert het gebouw verder en onderzoekt de mogelijkheden voor een verdergaande intensievere en gevarieerde bezetting.

Enkele cijfers:

Spreekuren volwassenen zijn er 176 geweest met gemiddeld 3 bezoekers. De ontbijtservice heeft in 2017 (na de start in maart 2017) 185 keer plaatsgevonden met gemiddeld 30 bezoekers, die dan vervolgens de gehele dag blijven. Er worden gemiddeld per dag zo'n 25 broodjes afgenomen met bakkeljouw, hete kip, en oude kaas. De oudere bezoekers houden niet zo van jonge kaas. Er zijn 616 activiteiten met 6.776 bezoekers op het gebied van dans en beweging geweest. Ook crea- en naaicursussen zijn er 243 met gemiddeld 9 bezoekers per keer geweest. PBAZO heeft er 10 nieuwe naaimachines geplaatst. Men 'denkt' en speelt graag troefcall in Kwakoe en tot ongenoegen van de oudjes wordt er door de heren flink en hard gedobbeld. Maar, dit is onderdeel van het spel.

De senioren groep heet inmiddels stichting 'Ons plezier', en dagelijks maken zij gebruik met circa 40 tot 50 senioren van Kwakoe. Zij spelen bingo, regelen muziek- en zangbijeenkomsten, theater, maaltijdbijeenkomsten, troefcall en organiseren meerdere malen per jaar een evenement met bekende gasten zoals Dino en de Corona's waar honderden bezoekers op af komen. Een goed netwerk.

Dagelijks wordt Kwakoe bezocht door 30 deelnemers van de muziekdagtherapie van HVO Querido. Dit zijn klanten met een verslavingsachtergrond op het gebied van alcohol en drugs. De verbinding tussen alle senioren in het gebouw en HVO Querido in het gebouw is uitstekend te noemen. PBAZO moet

alleen waken dat er geen drugs en alcohol op straat genuttigd wordt door de verschillende gebruikersgroepen. Laten we zeggen, dat we er wel 'een pand' bij hebben gekregen!

Zie eindrapportage kwakoe 2017 op www.pbazo.nl onder publicaties.

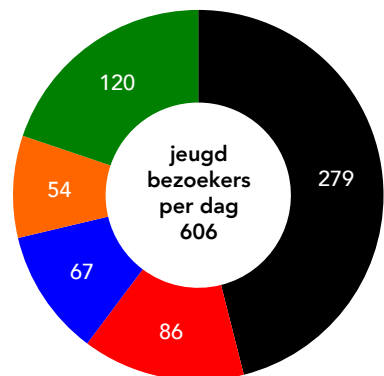
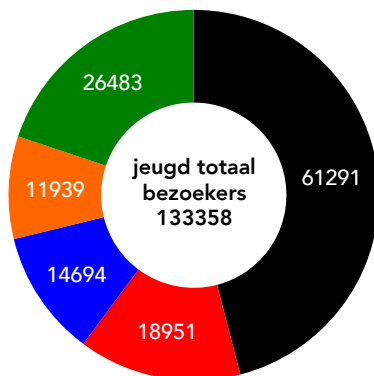
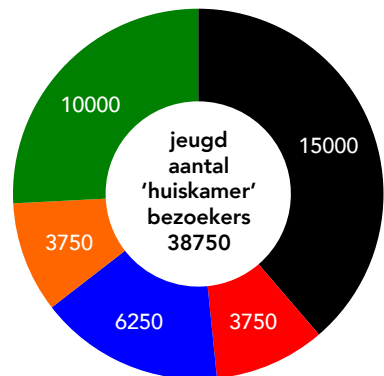
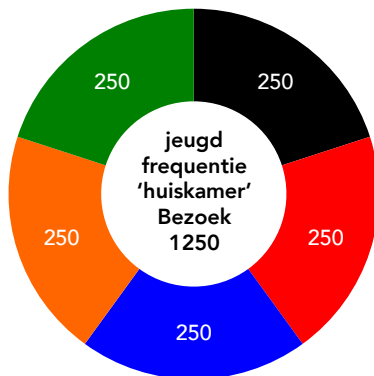
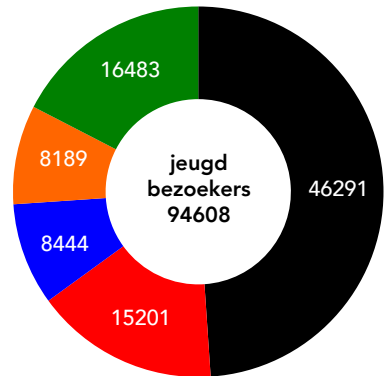
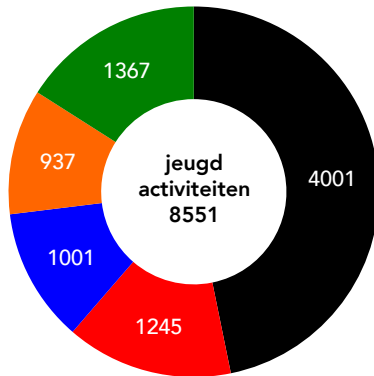
Ten slotte zijn er in 2017 26 activiteiten op het gebied van computercursus geweest met 156 bezoekers,. Er zijn 16 conferenties geweest met gemiddeld 79 bezoekers en in totaal 1.265 bezoekers. Daarnaast zijn er 15 muziekevenementen geweest met 115 bezoekers per keer en totaal 1.725 bezoekers. Doordeweeks is er in 2017 vanaf het laatste kwartaal met name (avondopenstelling) vanaf Q4 2017 veel (28) muziekoptredens geweest met in totaal 1.904 bezoekers en gemiddeld 68 bezoekers. Kwakoe 'swingt' wel weer. Bezoekers zijn hier ook blij mee.

Vergaderen kan ook in Kwakoe. Er zijn 21 kleine vergaderingen en bijeenkomsten geweest met gemiddeld 31 bezoekers en totaal 651 bezoekers. PBAZO verbetert in 2018 het vergaderarrangement nog enigszins zodat de diverse ruimtes nog wat effectiever verhuurd kunnen worden.

PBAZO is een gebouw dat inmiddels bij de beheerders een zeer geliefd gebouw is geworden. Men geeft om de 'oudjes' en voelt zich er thuis. Er is geen beheerder die er niet wil werken. En PBAZO houdt zelf inmiddels ook wel van Kwakoe. Het is in ieder geval niet meer weg te denken bij PBAZO. In 2018 moeten we wel goed naar de kosten kijken omdat het pand een te zwakke financieringsstructuur lijkt te hebben. Pas na twee subsidiejaren kunnen we dit goed beoordelen. Ook dient het gebouw toegankelijker te worden voor ouderen. Zoals een lift die erbij moet komen. Dan kunnen er ook activiteiten boven plaatsvinden en kan de grote zaal ook voor andere zaken gebruikt worden. Daarnaast wordt ook de dagbestedingsgroep van HVO Querido ouder. Een lift is een must. PBAZO heeft wel de begane grond meer seniorenproof ingericht met seniorenfauteuils en 'zorgstoelen' met een dik leren kussen en armleuningen.

J Jeugd

activiteiten en bezoekers

- NoLIMIT ●
- Anansi ●
- Bonte Kraai ●
- Gein ●
- Holendrecht ●

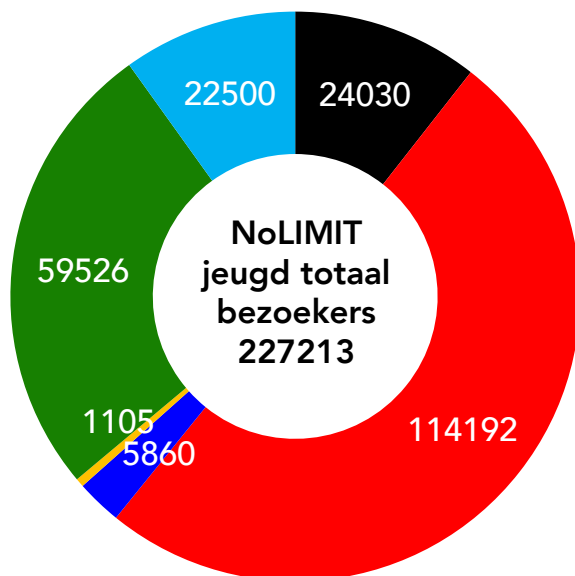
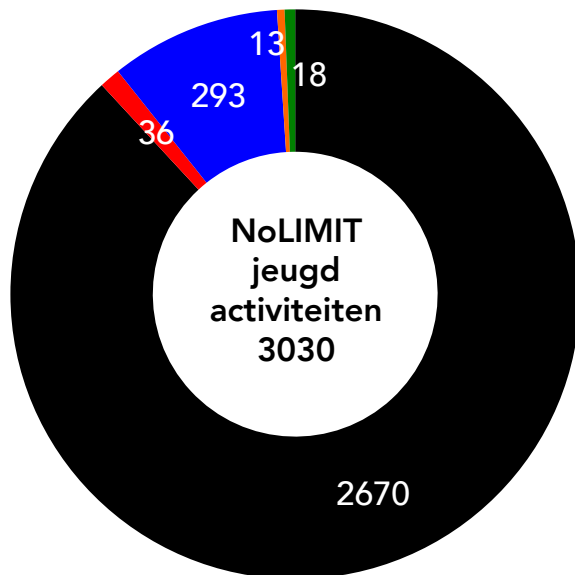
NB buitenpandige en online activiteiten van de jongeren programmering van NoLIMIT zijn niet opgenomen in de grafieken

Bezoekers per dag op basis van 220 dagen (44 weken van 5 dagen)

N NoLIMIT jeugd

activiteiten en bezoekers

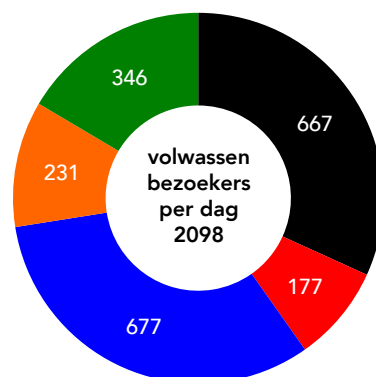
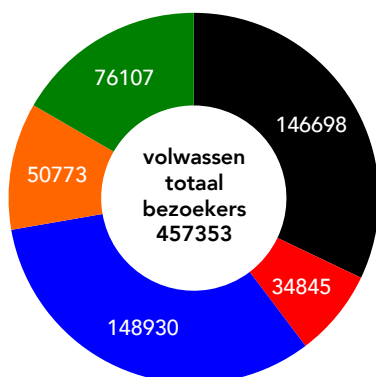
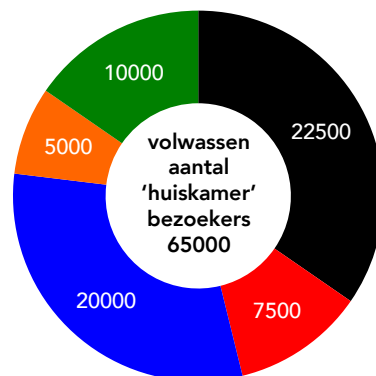
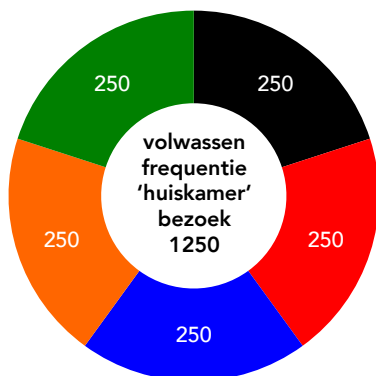
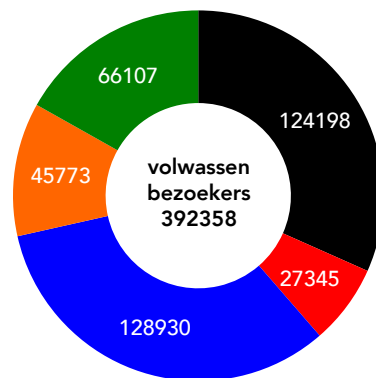
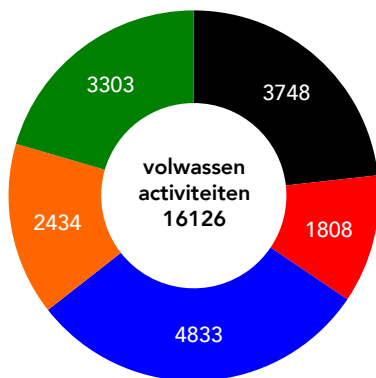

- jongerenactiviteiten in pandig
- NoLIMIT online
- dans&bewegingsactiviteiten
- evenementen
- festivals
- &poppodia
- huiskamer
- bezoekers

V

Volwassen

activiteiten en bezoekers

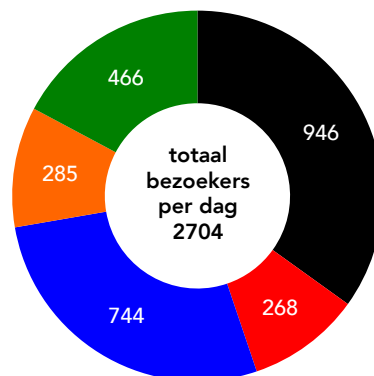
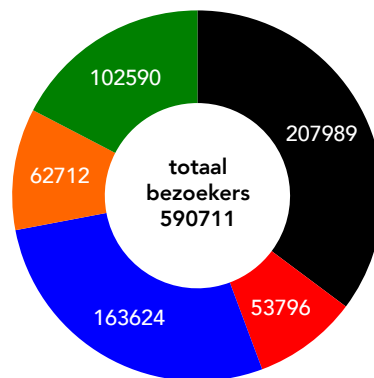
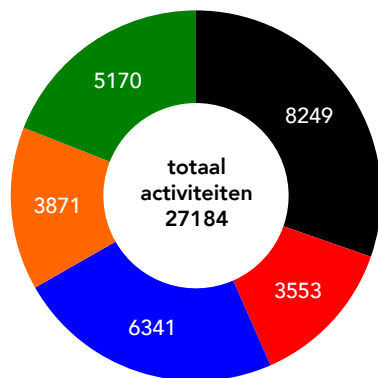
- NoLIMIT ●
- Anansi ●
- Bonte Kraai ●
- Gein ●
- Holendrecht ●

Bezoekers per dag op basis van 220 dagen (44 weken van 5 dagen)

T

Totaal

activiteiten en bezoekers

- NoLIMIT ●
- Anansi ●
- Bonte Kraai ●
- Gein ●
- Holendrecht ●

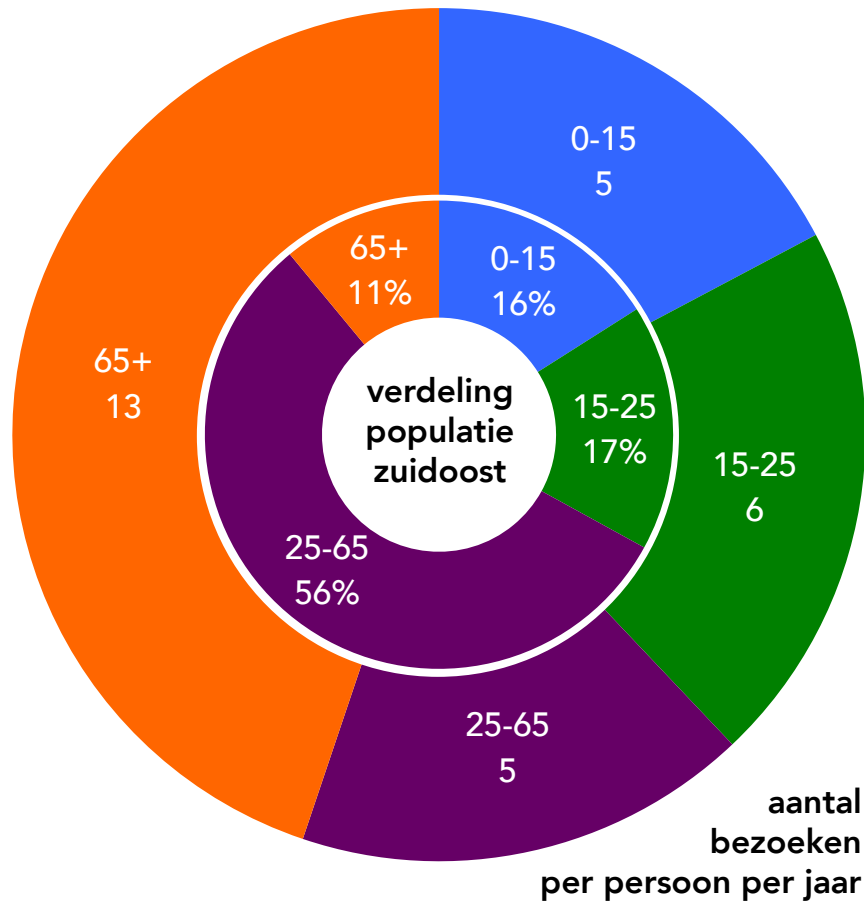
NB buitenpandige en online activiteiten van de jongeren programmering van NoLIMIT zijn niet opgenomen in de grafieken

Bezoekers per dag op basis van 220 dagen (44 weken van 5 dagen)

Bezoekfrequentie

in pandig per leeftijdsgroep per persoon per jaar

Bevolking Zuidoost			
0-15 jaar	0-15 jaar	16%	14.085
15-25 jaar	15-25 jaar	17%	14.724
25-65 jaar	25-65 jaar	56%	49.278
65+ jaar	65+ jaar	11%	9.767

In pandige bezoeken totaal (503.075)

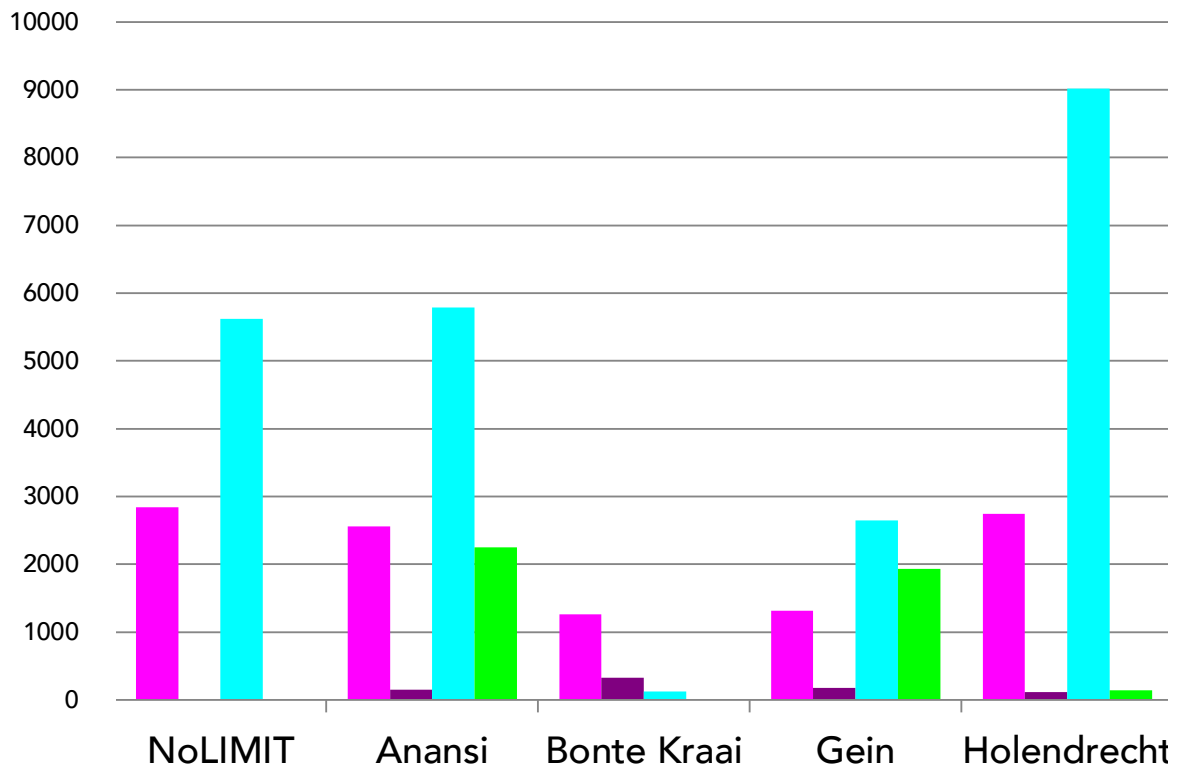
0-15	14%	63.066	5
15-25	17%	83.941	6
25-65	45%	225.478	5
65+	26%	130.590	13

Uit pandige bezoeken totaal (173.718)

15-25 buiten	34%	59.526	4
15-25 online	66%	114.192	8

Kinderen 0-15 jaar

bezoekers per activiteit

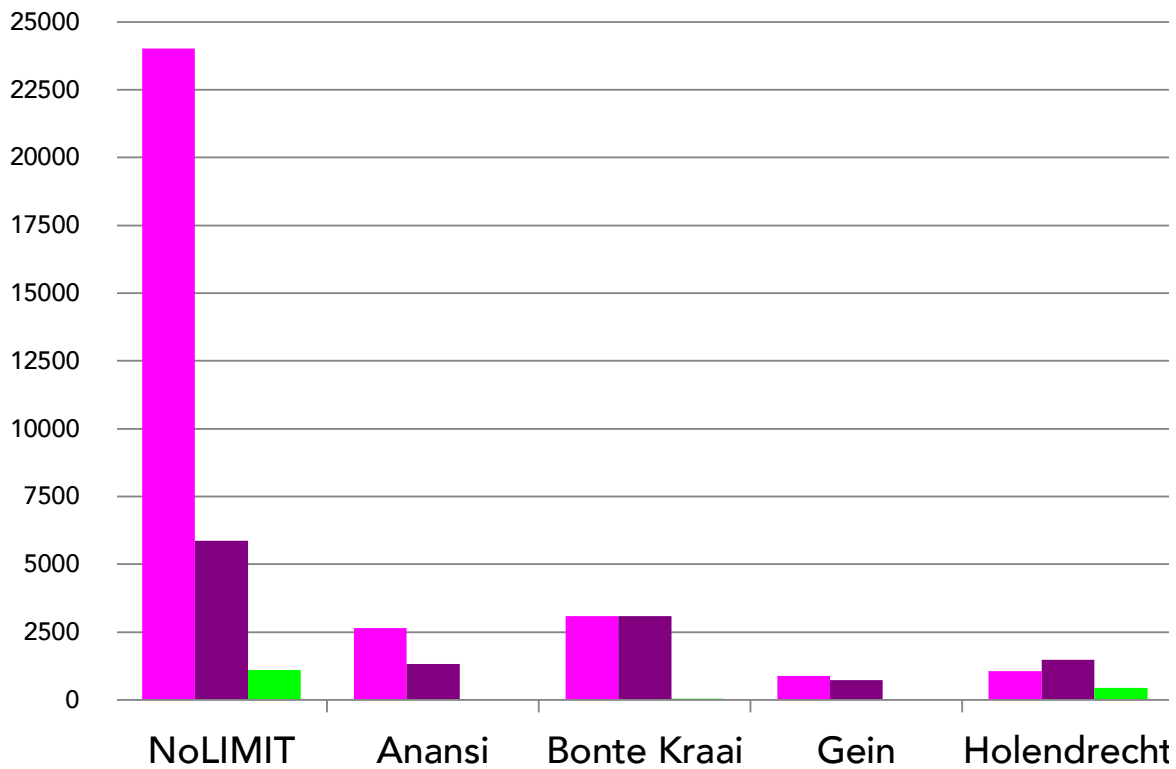

- kinder activiteiten
- zomer programma
- huiswerk activiteiten
- ouder&peuter inloop

Jongeren

bezoekers per activiteit

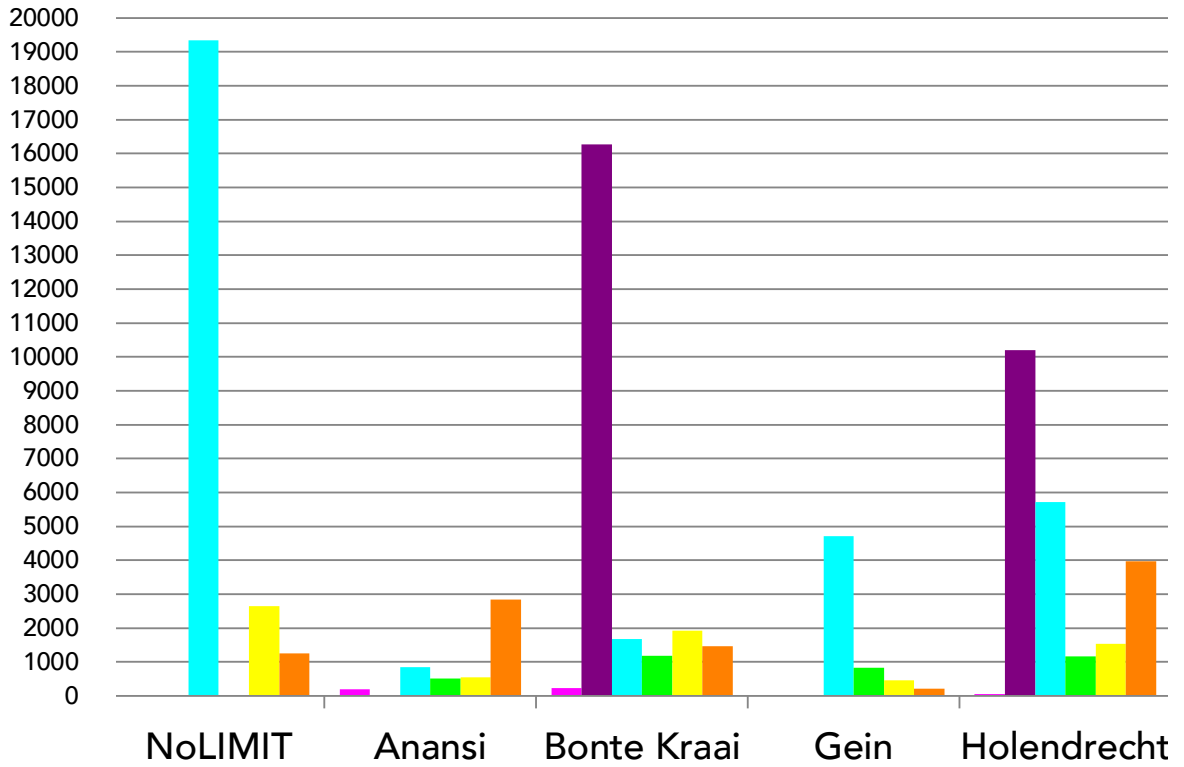
- jongeren ●
- activiteiten
- dans&bewegings ●
- activiteiten
- evenementen ●

NB buitenpandige en online activiteiten van de jongeren programmering van NoLIMIT zijn niet opgenomen in de grafiek

E

Educatie en samenleving

volwassen bezoekers per activiteit

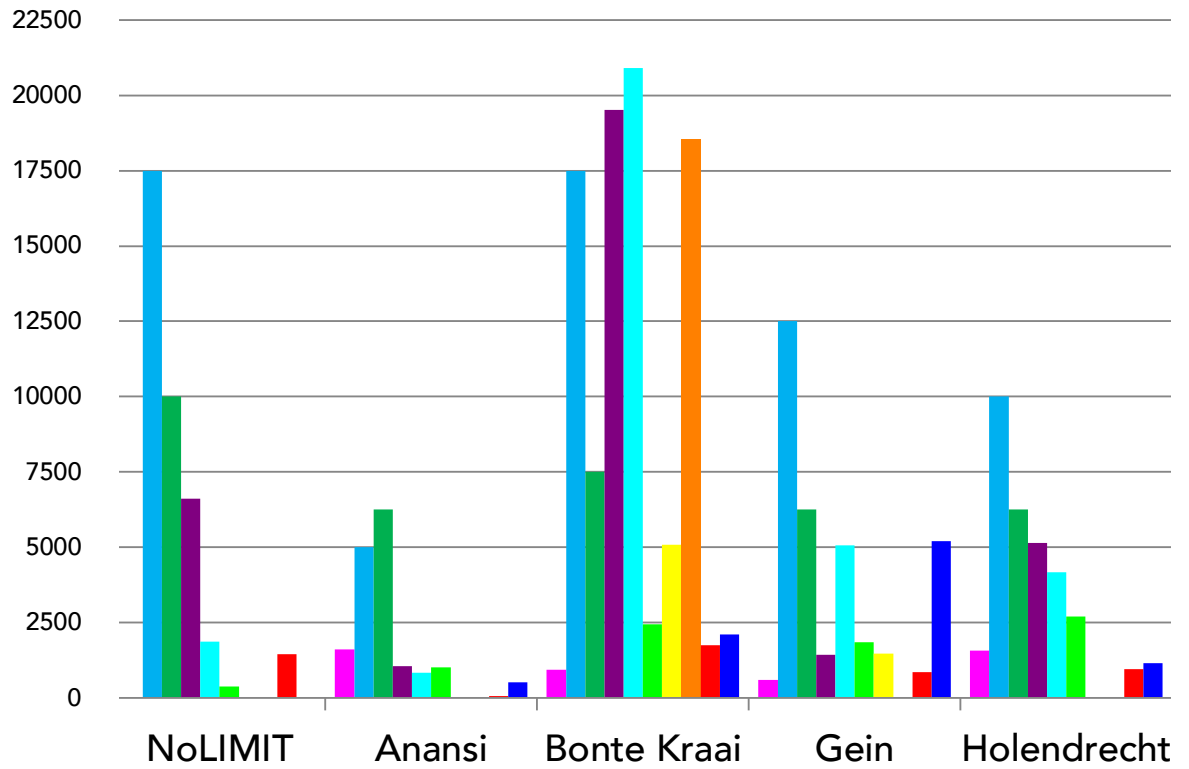

- opvoedspreekuur ●
- voedselbank ●
- educatieve ●
- cursussen en workshops ●
- computer cursussen ●
- conferenties en grote bijeenkomsten ●
- spreekuren ●

Ontspanning en ontmoeting

volwassen bezoekers per activiteit

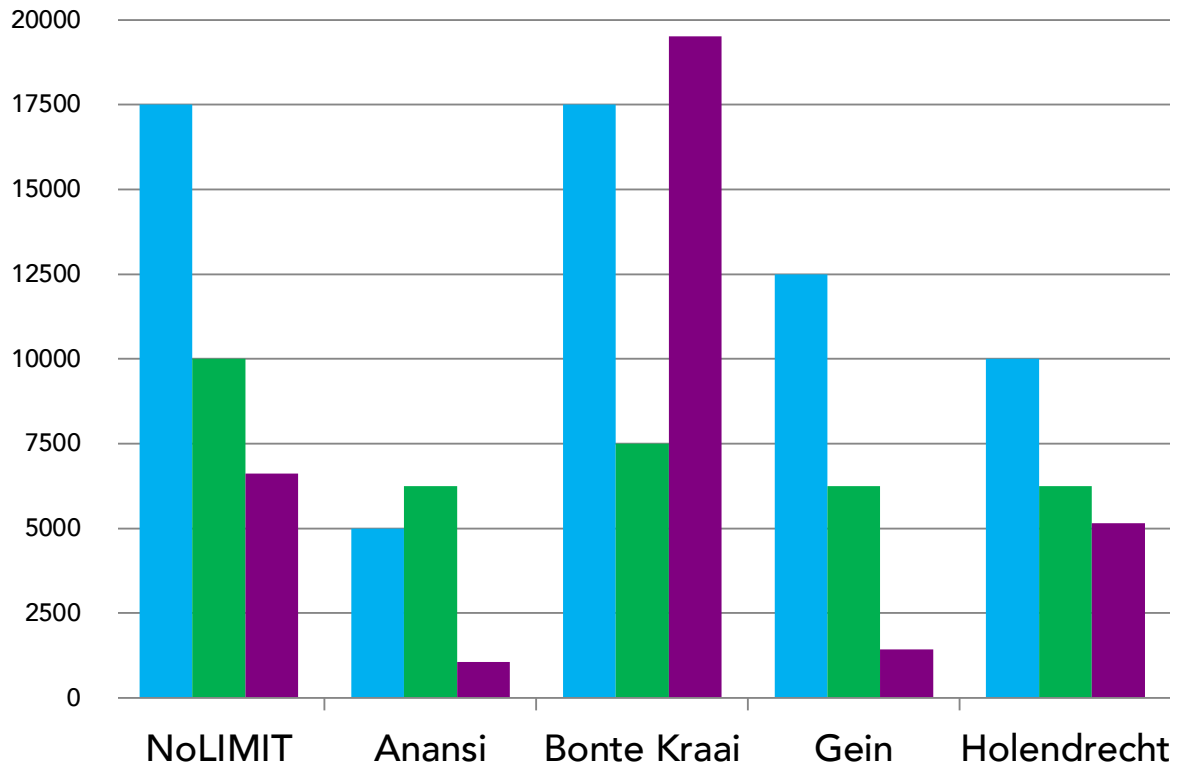

- buurtgenoten
- praatgoepen
- ontbijtservice
- lunchservice
- kook- & eet
- activiteiten
- dans&bewegings
- activiteiten
- crea- & naai
- cursussen
- schaken, kaarten, klaverjassen e.a.
- herensoos
- evenementen
- dagbesteding voor ouderen

Horeca en ontmoeting

bezoekers per activiteit

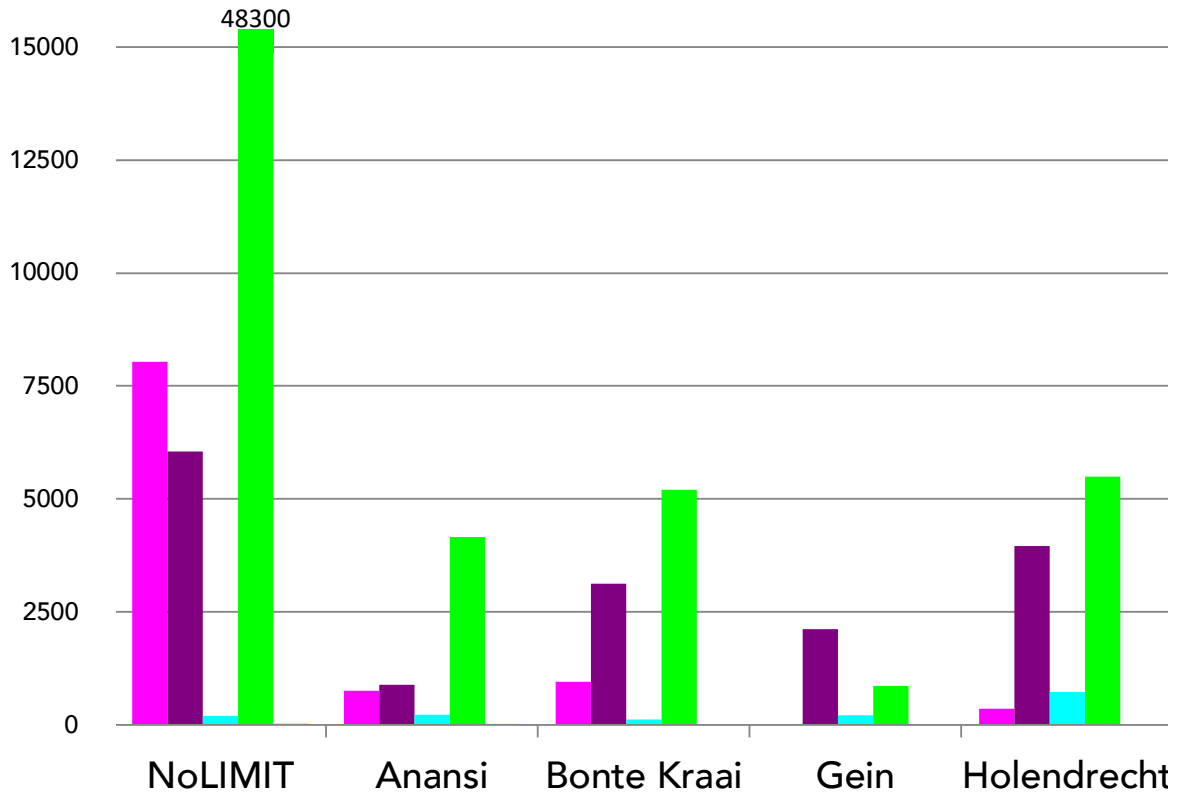

- ontbijtservice ●
- lunchservice ●
- kook- & eetactiviteiten ●

P

Particulier

volwassen bezoekers per activiteit

bijbelstudies	●	Kantoorverhuur	
vergaderingen	●	NoLIMIT	9
privé	●	Anansi	3
bijeenkomsten	●	Bonte Kraai	3
kerken	●	Gein	2
kantoorverhuur	●	Holendrecht	3

Bijlagen

Tabel 1

Activiteiten en bezoekers NoLIMIT en vier BuurtHuizen

activiteit	NoLIMIT		Anansi		activiteiten
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	
kinderactiviteiten Swazoom en derden	142x20	2.840	142x18	2.556	97x13
zomerprog. kinderen Swazoom+kinderkoken	0x0	0	10x15	150	15x18
zomerprogramma jongeren Swazoom	0x0	0	0x0	0	6x10
jongerenactiviteiten chill + educatie + koken Swazoom en derden, meiden en jongens	0x0	0	176x15	2.640	220x14
jongeren educatie+dans+culturele prog. NoLIMIT en derden, meiden en jongens	2670x9	24.030	0x0	0	0x0
jongeren NoLIMIT online (nieuw in 2017)	36x3.172	114.192	0x0	0	0x0
buurtgenoten	0x0	0	124x13	1.612	59x16
ouderpeuterinloop + ouder	0x0	0	90x25	2.250	0x0
opvoedspreekuren en opvoedactiviteiten	0x0	0	10x20	200	6x39
spreekuren volwassenen	178x7	1.246	474x6	2.844	245x6
praatgroep	0x0	0	0x0	0	27x18
ontbijtservice PBAZO	250x70	17.500	250x20	5.000	250x70
lunch PBAZO (broodjes)	250x40	10.000	250x25	6.250	250x30
cateringservice PBAZO	250x2	500	0x0	0	0x0
maaltijdservice en kookact. PBAZO en derden	245x27	6.615	62x17	1.054	488x40
voedselbank	0x0	0	0x0	0	152x107
dans- of bewegingsactiviteiten jeugd	293x20	5.860	132x10	1.320	387x8
dans of bewegingsactiviteiten volwassenen	170x11	1.870	69x12	828	1743x12
crea- of naaicursus	20x19	380	128x8	1.024	203x12
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	0x0	0	0x0	0	254x20
herensoos (Bonte Kraai)	0x0	0	0x0	0	309x60
dagbesteding specifieke groepen senioren+	0x0	0	64x8	512	138x17
huiswerkactiviteiten/buurtschoolplus	281x20	5.620	445x13	5.785	25x5
educatieve cursussen / workshops volw.	1.290x15	19.350	94x9	846	210x8
computercursussen	0x0	0	64x8	512	131x9
bijbelstudies	287x28	8.036	94x8	752	50x19
conferenties en grote bijeenkomsten	32x83	2.656	8x69	552	31x62
evenementen (muziek en optreden) jeugd	13x85	1.105	0x0	0	1x52
buitenevenementen jeugd	18x3.307	59.526	0x0	0	0x0
evenementen volwassenen	11x132	1.452	1x60	60	15x116
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	378x16	6048	59x15	885	223x14
eten in de buurt plus	250x2	500	250x2	500	250x2
community art door PBAZO	352x18	6.336	0x0	0	0x0
privebijeenkomsten	2x100	200	2x115	230	1x120
kerken	322x150	48.300	52x80	4160	52x100
kantoorgebruik	9x5	45	3x8	24	3x5
niet activiteit dagelijks gebonden bezoekers	250x60	15.000	250x15	3.750	250x25
jeugd/huiskamerbezoekers	250x90	22.500	250x30	7.500	250x80
niet activiteit dagelijks gebonden bezoekers					
volwassenen/huiskamerbezoekers	8.249	381.707	3.553	53.796	6.341
totaal aantal activiteiten - bezoekers inc. l/c					
totaal aantal bezoekers ex. lunch/catering		371.207		47.546	

Bonte Kraai		Gein		Holendrecht		Totaal (N=5)		Totaal per week bzkr				
bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	2wk	3wk	44wk	50wk	52wk
1.261	88x55	1.320	233x16	3.728	702	11.705			266	234		
270	6x14	84	6x7	42	111	546		182				
60	7x13	94	7x11	77	20	231		77				
3.080	88x10	880	88x12	1.056	572	7.832			178	157		
0	0x0	0	0x0	0	2.670	24.030			546	481		
0	0x0	0	0x0	0	36	114.192						2.196
944	50x12	600	87x18	1.566	320	4722			107	94		
0	88x22	1.936	46x3	138	224	4.324			98	87		
234	0x0	0	6x8	48	22	482			11	10		
1.470	72x3	216	663x6	3.978	1.632	9.760			222	195		
486	79x14	1.106	73x13	949	179	2.541			58	51		
17.500	250x50	12.500	250x40	10.000	1.250	62.500				1.250		
7.500	250x25	6.250	250x25	6.250	1.250	36.250				725		
0	0x0	0	0x0	0	250	500						
19.520	80x18	1.440	206x25	5.150	1.081	33.779			768	676		
16.264	0x0	0	102x100	10200	254	26464						509
3.096	145x5	725	184x8	1.472	1.141	12.473			284	250		
20.916	422x12	5.064	278x15	4.170	2.682	32.848			747	657		
2.436	184x10	1.840	225x12	2.700	760	8.380			191	168		
5.080	105x14	1.470	0x0	0	359	6.550				131		
18.540	0x0	0	0x0	0	309	18540				371		
2.112	260x20	5.200	145x8	1.160	603	8.984			204	180		
125	265x10	2.650	547x10	9.020	1.563	23.200			527	464		
1.680	393x12	4716	440x13	5.720	2.427	32.312			734	646		
1.179	84x10	840	145x8	1.160	424	3.691			84	74		
950	0x0	0	45x8	360	476	10.098				202		
1.922	7x66	462	22x70	1.540	100	7.132			162	143		
52	0x0	0	6x75	450	20	1.607			37	32		
0	0x0	0	0x0	0	18	59.526						1.148
1.740	16x54	864	18x53	954	61	5.070			115	101		
3.122	163x13	2.119	283x14	3.962	1.106	16.109			366	322		
500	250x2	500	250x2	500	1.250	2.500			57	50		
0	0x0	0	0x0	0	352	6.336			144	127		
120	3x70	210	7x104	728	15	1.488			34	30		
5.200	14x62	868	55x100	5.500	495	64.028						1.231
15	2x4	8	3x4	12	20	104			2,4	2,1		
6250	250x15	3750	250x40	10.000	1.250	38.750			881	775		
20.000	250x20	5000	250x40	10.000	1.250	65.000			259	6.823	8.685	5.084
163.624	3.871	62.712	5.170	102.590	*27184	*764.429						764.584
					*afwijking 70	*afwijking 155						
156.124		56.462		96.340		727.679						

Tabel 2

Activiteiten en bezoekers op pandniveau per jaar/dag

	NoLIMIT		Anansi		activiteiten
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	
jeugd gebonden activiteiten en bezoekers	4.001	46.291	1.245	15.201	1.001
jeugd geb. act./bez. buiten het gebouw	54	173.718			
jeugd niet gebonden activiteiten/bezoekers	250	15.000	250	3.750	250
totaal activiteiten en bezoekers jeugd	4.251	61.291	1.495	18.951	1.251
volw. gebonden activiteiten en bez.	3.748	124.198	1.808	27.345	4.833
volw. niet gebonden activiteiten en bez.	250	22.500	250	7.500	250
totaal activiteiten en bezoekers volw. inc. l/c	3.998	146.698	2.058	34.845	5.083
totaal act. en bez volw. ex. lunch/catering		136.698		28.595	
totaal activiteiten	8.249		3.553		6.341
totaal bezoekers exclusief lunch/catering		197.989		47.546	
totaal bezoekers (incl. lunch en catering)		207.989		53.796	
250 dagen (50 wkn van 5 dgn (in grafiek))					
gebonden activiteiten jeugd p.d inpandig	16	185	5	61	4
gebonden activiteiten jeugd p.w. uitpandig	1	695			
gebonden activiteiten volwassenen per dag	13	497	7	109	19
gebonden activiteiten per dag inpandig	29	682	12	170	23
totaal bezoekers jeugd per dag inpandig		245		76	
volwassen bezoekers die lunchen		40		25	
totaal bezoekers volwassenen p.d. inpandig		587		259	
bezoekers volwassenen per dag ex. l/c		547		114	
geb. act. volwassenen bez. die niet lunchen		457		84	
totaal aantal bezoekers per dag inc. l/c		832		335	
totaal aantal bezoekers per dag ex. l/c		792		310	
220 dagen (44 weken van 5 dagen)					
gebonden activiteiten jeugd p.d inpandig	18	210	6	69	5
gebonden activiteiten jeugd p.w. uitpandig	1				
gebonden activiteiten volwassenen per dag	17	565	8	124	22
gebonden activiteiten per dag inpandig	35	775	14	193	27
totaal bezoekers jeugd per dag inpandig		279		86	
volwassen bezoekers die lunchen		40		25	
totaal bezoekers volwassenen p.d. inpandig		667		177	
bezoekers volwassenen per dag ex. l/c		627		152	
geb. act. volwassenen bez. die niet lunchen		525		99	
totaal aantal bezoekers per dag inc. l/c		946		263	
totaal aantal bezoekers per dag ex. l/c		906		238	

Bonte Kraai		Gein		Holendrecht		Totaal (N=5)	
bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	
8.444	937	8.189	1.367	16.483	8.551	94.608	
6.250	250	3.750	250	10.000	1.250	38.750	
14.694	1.187	11.939	1.617	26.483	9.801	133.358	
128.930	2.434	45.773	3.303	66.107	16.126	392.353	
20.000	250	5.000	250	10.000	1.250	65.000	
148.930	2.684	50.773	3.553	76.107	1.7376	457.353	
141.430		44.523		69.857			
	3.871		5.170		27.184		
156.124		56.462		96.340		554.461	
163.624		62.712		102.590		590.711	
34	4	33	6	66		414	
						696	
516	10	183	13	264		1.631	
550	14	216	19	330		2.045	
59		48		106		534	
30		25		25			
596		203		304			
566		178		279		1.137	
486		158		239			
655		207		410		2.439	
625		182		385		2.294	
38	4	37	6	75		468	
586	11	208	15	301		1.857	
624	15	245	21	376		2.325	
67		54		120		606	
30		25		25			
677		231		346		2.098	
647		220		321			
556		183		276			
744		285		466		2.704	
714		260		441		2.589	

Tabel 3

Activiteiten en bezoekers Kwakoe

activiteit	Kwakoe	
	activiteiten	bezoekers
kinderactiviteiten	5x43	172
jongerenactiviteiten educatie+dans +muziek+culturele programmering	50x15	750
spreekuren volwassenen	176x3	572
praatgroep	1x4	4
ontbijtservice PBAZO	*185x30	5.550
lunch PBAZO (broodjes)	*185x25	4.625
maaltijdservice en kookact. PBAZO en derden	88x40	3.520
dans of bewegingsactiviteiten volwassenen	616x11	6.776
crea of naaicursus	243x9	2.187
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	285x26	7.410
seniorensoos Ons Plezier	250x40	10.000
dagbesteding specifieke groepen senioren+	1.250x30	37.500
educatieve cursussen/workshops volw.	13x7	91
computercursussen	26x6	156
conferenties en grote bijeenkomsten	16x79	1.265
muziek en optreden volwassenen	28x68	1.904
evenementen volwassenen	15x115	1.725
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	21x31	651
niet activiteit dagelijks gebonden bezoekers	250x90	7.500
totaal aantal bezoekers		92.358
totaal aantal bezoekers act x bezoekers incl lunch en excl. huiskamerbez.		84.858
totaal aantal bezoekers act x bezoekers excl. lunch en huiskamerbezoekers		80.233
totaal aantal act. (incl. huiskamer en lunch)	3.333	
totaal aantal act. (excl. huiskamer en lunch)	3.083	
250 dagen (50 weken van 5 dagen)		
aantal gebonden activiteiten jeugd p.w.	1	
aantal gebonden activiteiten volw p.d.	12	
aantal activiteiten per dag	13	
aantal bezoekers jeugd per dag		4
aantal bez. volw. p.d. ex. lunch en huiskamer		321
aantal bez p.d. (inc. lunch en huiskamer)		369

Bezoekfrequentie in aantallen en % in Kwakoe

0-15	0%	172
15-25	1%	750
25-65	25%	20.130
65+	74%	58.263
Totaal	100%	79.315

0-15 jaar bezoekers

kinderactiviteiten	172
--------------------	-----

15-25 jaar bezoekers

jongerenactiviteit brass	750
--------------------------	-----

65+ jaar bezoekers

dans of beweging	5.082
crea of naaicursus	1.640
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	5558
seniorensos Ons Plezier	8.000
dagbesteding specifieke groepen	30.000
educatieve cursussen/workshops	45
computercursussen	104
conferenties en grote bijeenkomsten	506
muziek en optreden	1.142
evenementen	1.035
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	651
huiskamerbezoekers	4.500
totaal	58.263

25-65 jaar bezoekers

spreekuren volwassenen	572
praatgroep	4
dans of beweging	1.694
crea of naaicursus	547
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	1.853
seniorensos Ons Plezier	2.000
dagbesteding specifieke groepen	7.500
educatieve cursussen/workshops	46
computercursussen	52
conferenties en grote bijeenkomsten	759
muziek en optreden	762
evenementen	690
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	651
huiskamerbezoekers	3.000
totaal	20.129

horeca 0-100 jaar bezoekers

bezoekers van activiteiten of huiskamerbezoekers

ontbijtservice	5.550
lunch PBAZO (broodjes)	4.625
maaltijdservice	3.520
totaal	13.695

4

Tabel 4

Bezoekfrequentie en bevolking Zuidoost

Bezoekfrequentie in aantallen en percentages binnen de panden

leeftijd	percentage	totaal per jaar	****bezoek per jaar
0-15	14%	63.066	5
15-25	17%	83.941	6
25-65	45%	225.478	5
65+	26%	130.590	13
Totaal	*102%	*503.075	

Bezoekfrequentie in aantallen en percentages buiten de panden

leeftijd	percentage	totaal per jaar	****bezoek per jaar
15-25			
buitenevenementen NoLIMIT	34%	59.526	4
jongeren NoLIMIT online	66%	114.192	8
Totaal	100%	173.718	12

Bevolking Zuidoost in aantallen en percentages**

***0-15	***15-25	25-65	65-80+	Totaal
14.085	14.724	49.278	9.767	87.854
16%	17%	56%	11%	100%

* afrondingsverschil

** Bron: Actuele bevolkingscijfers gemeente Amsterdam jaar 1 januari 2017

*** Cohortverdeling binnen de statistische gegevens van de gemeente is van 0-17 en van 17-24. De cohortverdeling is gecorrigeerd (2:8) op de cohorten van de bezettingsmonitor voor de leeftijdsgroep 0-15 en 15-25. Overige afwijkende cohortverdeling zijn genegeerd omdat de verschillen klein zijn.

**** Bezoek per jaar afgeleid van percentages bezoek panden ten opzichte van bevolkingscijfers per leeftijdscohort gemeentelijke gegevens Amsterdam Zuidoost.

N.B.: gecorrigeerd op horeca.

Tabel 5

Bezoekersaantallen per activiteit/leeftijd

0-15 jaar bezoekers

kinderactiviteiten	11.705
zomerprog. Swazoom + kinderkoken	546
tiener en jongerenact. chill+educatie+koken	3.916
ouderpeuterinloop + ouder	4.324
huiswerkactiviteiten/buurtschoolplus	23.200
jeugd/huiskamerbezoekers	19.375
totaal	63.066

15-25 jaar bezoekers

jongerenact. chill+educatie+koken (BH)	3.916
dans- of bewegingsactiviteiten	12.473
jongeren edu. en cult. pro NoLIMIT+derden	37.734
jongeren NoLIMIT online (radio, vocally, life)	114.192
evenementen (muziek en optreden) jeugd	1.607
buitenevenementen jeugd	59.526
jeugd/huiskamerbezoekers	19.375
eten in de buurt (stages jongeren met bep.)	2500
community art (jongeren met beperking)	6.336
totaal	257.659
<i>totaal binnen</i>	<i>83.941</i>
<i>totaal buiten</i>	<i>173.718</i>

65+ jaar bezoekers

buurtgenoten	2.361
spreekuren volwassenen	4.880
kook- en eetactiviteiten	16.890
voedselbank	8.821
dans of bewegingsactiviteiten volwassenen	16.424
crea of naaicursus	4.190
denksport schaken of klaverjassen	3.275
herensoos (Bonte Kraai)	9.270
computercursussen	1.846
bijbelstudies	2.020
kerken	16.007
evenementen volwassenen	1.268
privebijeenkomsten	744
dagbesteding specifieke groepen, senioren+	3.594
volwassen/huiskamerbezoekers	39.000
ontbijtservice PBAZO	31.250
totaal	130.590

25-65 jaar bezoekers

buurtgenoten	2.361
spreekuren volwassenen	4.880
opvoedsprekuren en opvoedactiviteiten	482
praatgroep	2.541
kook-en eetactiviteiten	16.890
voedselbank	17.643
dans-of bewegingsactiviteiten volwassenen	16.424
crea of naaicursus	4.190
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	3.275
herensoos (Bonte Kraai)	9.270
educatieve cursussen/workshops volw.	32.312
computercursussen	1.846
bijbelstudies	6.061
kerken	48.021
evenementen volwassenen	3.803
privebijeenkomsten	744
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	16.109
conferenties en grote bijeenkomsten	7.132
dagbesteding specifieke groepen senioren+	5.390
volwassenen/huiskamerbezoekers	26.000
kantoorgebruik	104
totaal	225.478

horeca 0-100 jaar bezoekers

bezoekers van activiteiten of huiskamerbezoekers

ontbijtservice PBAZO	62.500
lunch PBAZO (broodjes)	36.250
maaltijdservice en kookact. PBAZO+derden	33.780
cateringservice PBAZO	500
totaal	133.030

6

Tabel 6

Verklaring af- en toename activiteiten 2016-2017

activiteit	2016		2017		verschil 2016 - 2017	
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers
kinderactiviteiten	797	10.168	702	11.705	-95	1.537
zomerpr. kinderen Swazoom + kinderkoken	228	4.164	111	546	-117	-3.618
zomerprogramma jongeren Swazoom			20	231		
ouderpeuterinloop + ouder	232	2.878	224	4.324	-8	1.446
opvoedspreekuren en opvoedactiviteiten	188	606	22	482	-166	-124
huiswerkactiviteiten / buurtschoolplus	1.283	20.815	1.563	23.200	280	2.385
jongerenact. (incl. meiden) chill+educatie+koken Swazoom en derden	1.698	21.670	300%	7.832	-1.126	-13.838

toelichting

Er zijn in de buurthuizen 9 verschillende aanbieders van kinderactiviteiten. Swazoom, Leenders kinderkoken, Your Musicschool, Kinderresto, Kleuterdans, Geef je kind een voorsprong, Kinderen, gewicht en gezondheid (St. AAG) en Ouder & kindbinding. Er zijn minder reguliere activiteiten geweest. Maar, enkele aanbieders zoals Leenders kinderkoken, St AAG, Kinderresto en Geef je kind een voorsprong trekken gemiddeld veel kinderen waardoor het gemiddelde aantal bezoekers is toegenomen.

Er zijn in de vier buurthuizen in 2017 relatief weinig kinderactiviteiten in de buurthuizen georganiseerd. Gemiddeld waren er 2 activiteiten per week. In Holendrecht en Bonte Kraai is drie weken een programma aangeboden en in Anansi en Gein twee weken. In het zomerprogramma (boekje) stonden ook activiteiten elders georganiseerd. Mede door sportbuurtwerk. Activiteiten elders onttrekken zich aan het zicht van PBAZO. Daarnaast zijn de nodige kinderactiviteiten niet doorgegaan wegens ziekte of omdat er geen kinderen waren. Leenders kinderkoken dat zes keer in de Bonte Kraai is georganiseerd heeft per keer zo'n 15 tot 20 kinderen getrokken. Ten slotte zijn binnen de bezettingsmonitor kinderen jongerenactiviteiten uit elkaar getrokken. Zie ook onderstaande regel. PBAZO heeft in 2017 geen actieve rol gehad in de zomerprogrammering. PBAZO is met de gemeente in gesprek voor een uitgebreider kinderprogramma in 2018.

Zie bovenstaande regel

De peuterouderinloop blijft jaarlijks iets teruglopen in het aantal activiteiten. De verschuiving wordt veroorzaakt door de slechte opkomst in Holendrecht. In 2015 en 2016 is het aantal activiteiten teruggelopen van 84 per jaar naar 46 activiteiten per jaar. In 2015 en ook in 2017 zijn de ouders meegenomen bij de telling. In 2016 alleen de peuters. Deze gewijzigde telling verklaart voor 50% de toename van het peuterbereik. In Anansi en Gein is het aantal peuters ongeveer stabiel (ongeveer 10-12 per keer). In Holendrecht zijn er bijna geen peuters. Varieert van 0-3 peuters per keer. De oorzaken voor de slechte opkomst in Holendrecht moeten onderzocht worden

---

De spreekuren zijn significant afgenomen in het aantal activiteiten (75%). De spreekuren zijn oudercursussen geworden. Er is 26% minder bereik onder de ouders geweest, maar dit percentage staat niet in verhouding met de afname van het aantal activiteiten. Vooral in Bonte Kraai en Anansi zijn de cursussen (Ouder en Kindteams of Triple P) van de gemeente goed bezocht geweest met respectievelijk 6 bijeenkomsten met 39 ouders en in Anansi met 10 bijeenkomsten waar 20 ouders aanwezig waren. In Holendrecht ging dit moeizamer met 6 bijeenkomsten van 8 ouders. De Ouder en Kindcentra (OKT) zullen op basis van gemeentelijk beleid een belangrijk deel van de spreekuurfunctie hebben overgenomen. De buurthuizen zijn dan de plekken om de oudercursussen te organiseren.

De groei van de huiswerkbegeleiding en leesclubjes in de buurthuizen blijft per jaar toenemen. In 2015 waren er nog 586 activiteiten over vijf panden met 5.780 bezoekers. In 2016 waren dit 1.283 activiteiten met 20.815 bezoekers. In 2017 is er weer een stijging van het aantal activiteiten geweest met 18% (280). En er hebben 12% (2.385) kinderen didactische ondersteuning gehad. PBAZO zal begin 2018 nagaan of de huiswerkomstandigheden (nog) toereikend zijn.

Er zijn minder jongerenactiviteiten geprogrammeerd. Of er buiten de buurthuizen meer geprogrammeerd wordt is niet inzichtelijk voor PBAZO. Daarnaast zijn er veel activiteiten uitgevallen door ziekte, absentie of er waren geen jongeren. Andere aanbieders van jongerenactiviteiten in de buurthuizen zijn Leenders jongerenkoken. NoLIMIT Jongerenprogrammering geeft in 2018 aandacht aan het jongerenprogramma in de buurthuizen. Het beheer en gebruik van de muziekstudio's wordt o.a. opgepakt.

Tabel 6 (vervolg)

Verklaring af- en toename activiteiten 2016-2017

activiteit	2016		2017		verschil 2016 - 2017	
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers
jongeren educatie+culturele prog. NoLIMIT en derden in pandig	1.986	37.734	2.670	24.030	684	-13.704
jongeren NoLIMIT online (life, vocally, radio)			36	114.192		
buitenprogrammering evenementen jeugd NoLIMIT ism festivals en poppodia)	11	40.805	18	59.526	7	18.721
dans- of bewegingsactiviteiten jeugd	3.536	31656	1.141	12.473	-2.395	-19.183
evenementen (muziek en optreden) jeugd	75	10.531	20	1.607	-55	-8.924

toelichting

NoLIMIT organiseert circa 50 workshops er week waar gemiddeld 300 jongeren per week aan deelnemen. Zoals muziek, dans, debatteren, presenteren en organiseren en dj-workshops. Daarnaast zijn er 10 masterclasses geweest waar per keer 60 jongeren aan deelnemen. Evenementen en dansactiviteiten zijn apart genoteerd binnen deze verklaringentabel. Naast de programmering van NoLIMIT zelf zijn er workshops geweest van Financieel cafe Madi, Coaching en Training Anna Meeuwens, Ons Bonk. De afname is te verklaren in het gegeven dat er een omslag in 2017 is geweest binnen NoLIMIT, waarbij NoLIMIT meer een soort van educatief centrum is geworden voor jongeren waar je competenties leert (ophaalt) om ze buiten verder te oefenen. Dat leren doe je in kleine groepjes. NoLIMIT 'speelt steeds meer buiten de deur. Zie de 'buitenactiviteiten' van NoLIMIT in de volgende regel. In 2016 waren er meer grote activiteiten. In 2018 ontwikkelt NoLIMIT als educatief centrum een 'Youth Development Program' (YDP).

NoLIMIT beweegt met de jongereninteresses of trends mee. In 2017 zijn de onlineactiviteiten via You-tube en facebook 'hot' geworden. De educatieve masterclasses (N=10) zijn online te volgen en hier kijken per sessie wel 2.300 jongeren er keer naar. Optredens van jongeren uit NoLIMIT worden tevens door ruim 2.000 jongeren er keer bekeken. NoLIMIT vindt het ergens jammer dat jongeren op deze manier deelnemen aan de programmering, maar aan de andere kant gaat het om het bereik en wat jongeren 'zoal bezig houdt'. Jongeren uit Zuidoost bezoeken daarentegen wel in grote aantallen de buitenfestivals. Hte programma van NoLIMIT heeft zich duidelijk voor een deel naar buiten NoLIMIT verplaatst. Wel vindt er in 2018 een oriëntatie plaats naar het jongerenprogramma 'binnen het gebouw'. Zie ook de regel Jongerenprogrammering 'Binnen het gebouw'.

Er is een groei van buitenevenementen 'binnen' de culturele en educatieve programmering van NoLIMIT. We noemen dit de buitenprogrammering van NoLIMIT omdat we de jongeren vanuit het educatieve programma toeleiden naar de diverse podia zoals de Melkweg, Paradiso, Open Air, kwakoe, Voetjes van de Vloer, etc. Er zijn zelfs samenwerkingsrelatie met het buitenland zoals met Johannesburg. Jongeren worden opgeleid tijdens de workshops (circa 2.000 per jaar) om zelf podiaproducties te organiseren. Dit doen ze zo professioneel dat ze niet alleen veel landelijke en internationale prijzen winnen, maar dat het aantal popia en festivals maar NoLIMIT mee samenwerkt is verdubbeld. In 2015 waren dit nog 9 podia/festivals, in 2016 waren dit er 11 en in 2017 maar liefst 18. In 2015 kwamen er al ruim 30.000 jongeren op de buitenprogrammering van NoLIMIT af. In 2016 waren dit ruim 40.000 jongeren. En in 2017 bijna 60.000. Dus ook op bezoekersaantallen is de belangstelling verdubbeld. Onder verwijzing naar de regels NoLIMIT BINNEN en NoLIMIT BUITENONLINE, wordt in 2018 een opleidingsprogramma (Youth Development Program) ontwikkeld.

In 2017 is het aantal dansactiviteiten van jongeren exorbitant afgenomen. Voor NoLIMIT hebben we de verklaring inzichtelijk en stellen we een verschuiving vast naar het volgen van educatieve workshops om vervolgens buiten 'te glanzen'. Voor het dramatische afnemen van de dansactiviteiten in de buurthuizen hebben we geen afdoende verklaring. In 2018 zal PBAZO met betrokken partijen (verder) in gesprek gaan.

Ook hier weer vergelijkbaar als de dansactiviteiten een mega-afname van jeugdevenementen. Voor NoLIMIT inzichtelijk in verband met de OnlineProgrammering en de Buitenprogrammering. In de buurthuizen Anansi en Gein hebben helemaal geen jeugdevenementen plaatsgevonden. In Bonte Kraai is één evenement georganiseerd door st. AJNT. In Holendrecht zijn zes evenementen geweest de zijn georganiseerd door Chillies (Skitta), Chillies (Haloweenparty), Chillies (St. Maarten) Sinterklaasfeest (Leile Azzam), Five '0 Clock class. Kortom. De jeugd in Zuidoost moet 'centraal' geplaatst worden in 2018. PBAZO pakt dit met partners op.

Tabel 6 (vervolg)

Verklaring af- en toename activiteiten 2016-2017

activiteit	2016		2017		verschil 2016 - 2017	
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers
eten in de buurt Plus (jongeren met een beperking)	1.250	2.500	1250	2500	0	0
community Art (jongeren met een bep.)	141	2.307	352	6.336	211	4.029
buurtgenoten	384	5.526	320	4.722	-64	-804
spreekuren volwassenen	1.154	6.278	1.632	9.760	478	3.482
praatgroep	128	2.115	179	2.541	51	426
vergaderingen en kleine bijeenkomsten	803	13.743	1.106	16.109	303	2.366
conferenties en grote bijeenkomsten	79	7435	100	7.132	21	-303
crea of naaicursus	523	6.676	760	8.380	237	1.704

toelichting

PBAZO organiseert sinds 2014 leerwerkstages/dagbesteding en culturele activiteiten voor jongeren met een verstandelijke beperking. Per pand (N =5) zijn er steeds 2 jongeren met een verstandelijke beperking die over het gehele jaar deelnemen aan stageprogramma "Eten in de Buurt". Binnen dit programma vallen alle horeca-activiteiten van PBAZO. Waarbij het 'ontbijt' het belangrijkste onderdeel is. Enerzijds is 20-25 jongeren per jaar het maximale wat PBAZO aan begeleiding kan bieden. Anderzijds worden de inkoopafspraken met de gemeente conform uitgevoerd.

PBAZO voert binnen een inkooprelatie met de gemeente Amsterdam sinds 2014 een (innovatief) cultureel jongerenprogramma uit voor jongeren met een verstandelijk beperking. De belangstelling van zowel vaste als nieuwe jongeren blijft toenemen. Het aantal activiteiten is meer dan verdubbeld. Per week zijn er 8-10 verschillende workshops o het gebied van dans, theater, creatie, koken, beweging en zelfbewustwording. Met het aantal activiteiten is ook het aantal bezoekers/deelnemers toegenomen. PBAZO heeft in 2017 voor dit programma van de gemeente dan ook een dubbele financiering ontvangen op de groei op te kunnen vangen.

Het aantal activiteiten en bezoekers blijft enigszins afnemen met respectievelijk 20% en 17%. De verschuiving wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van het aantal activiteiten in Holendrecht van 114 naar 87 activiteiten. Afname is 31%. Het aantal deelnemers is in Holendrecht wel gegroeid van 1.368 naar 1.566. Dit is een groei van 15%. In de Bonte Kraai zijn in 2016 92 activiteiten geweest en in 2017 waren dit er 59. Dit is een afname van 36%. In Anansi en Gein zijn lichte afnames in het aantal activiteiten en bezoekers.

De spreekuren zijn met 41% gegroeid. En hiermee het aantal bezoekers (36% stijging). De enorme toename van het aantal spreekuren er jaar (trendmatig) wordt verklaard door een sterke groei van het aantal spreekuren van de Dienst Werk en Inkomen (DWI), advocatensprekuren in alle gebouwen, Taalsprekuren, Madi Grip op je geld, Team Ed, Strafwinkel, Dierspreekuur, e.a. In 2018 publiceert PBAZO een aparte flyer met de spreekuren per pand en het programma spreekkamers wordt nader bekeken. PBAZO komt namelijk spreekkamers te kort. En het is niet efficiënt om grote ruimtes voor spreekuren te bestemmen. Want ook het aantal kleine vergaderingen groeit.

NoLIMIT en Anansi hebben geen praatgroepen. De belangrijkste stijging wordt veroorzaakt door de praatgroepen in Holendrecht. In 2016 waren er nog slechts 7 activiteiten met 21 deelnemers. In 2017 waren er 73 activiteiten met 13 deelnemers.

De groei van het aantal kleine vergaderingen en bijeenkomsten is opnieuw 38%. Het aantal bezoekers neemt hiermee ook toe (met 17%). Er is maar een verklaring aan te geven. PBAZO wordt gezien als een prettig conferentieoord met voldoende faciliteiten om te vergaderen (horeca en catering) tegen een relatief lage zaalprijs.

Ten opzichte van 2016 zijn er weer 21 meer conferenties geweest. De partijen verschillen. Gemeente, matchdays werkgelegenheid jongeren, mantelzorg, culturele, programmatische en politieke conferenties, etc. Aanleiding kan toename aandachtsvelden gemeentelijk beleid zijn en dat er tegen een relatief lage conferentieprijs een hoge service wordt geboden.

In alle panden zijn de creatieve activiteiten gestegen. Zelf NoLIMIT heeft er een creaclub van senioren bij gekregen.

Er zijn creaclubs op het gebied van handwerken, aquarellen, doe en ontmoet, kleding maken, etc. In alle panden staan hoogwaardige en nieuwe naaimachines die gratis gebruikt mogen worden. En vanuit het budget kleine aanbieders financiert PBAZO verschillende van deze creaclubs (al jaren). De vraag naar deze kleine financiering (circa € 500,- per partij) neemt toe. Verklaring. Waarschijnlijk het 'huiskamergevoel'.

Tabel 6 (vervolg)

Verklaring af- en toename activiteiten 2016-2017

activiteit	2016		2017		verschil 2016 - 2017	
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers
denksport schaken, kaarten of klaverjassen	146	2.476	359	6.550	213	4.074
computercursussen	441	4.238	424	3.691	-17	-547
educatieve cursussen/workshops volw.	2.160	27.420	2.427	32.312	267	13.468
dans of bewegingsactiviteiten volwassenen	2.456	32.602	2.682	32.848	226	246
evenementen volwassenen	49	5.663	61	5.070	12	593
voedselbank	254	26.464	254	26.464	0	0
herensoos (Bonte Kraai)	309	18.540	309	18.540	0	0
dagbesteding specifieke groepen senioren+	134	2.305	603	8.984	469	6.679
ontbijtservice	1.250	62.500	1.250	62.500	0	0

toelichting

Het aantal denksporten (vooral) populair onder heren is meer dan verdubbeld. Het aantal deelnemers verdriedubbeld. Vooral in Gein en Bonte Kraai doen de heren aan denksport. In Gein wordt er meer geschaakt (Chaturanga) en Get Together, en in Bonte Kraai is het troefcall populair onder bepaalde herenstichtingen zoals 45+. Wederom dezelfde 'huiskamerbeleving' en het horeca-arrangement (biertje, wijntje in de Bonte Kraai) selen hier een rol. Chaturanga heeft al jaren een stabiel aantal activiteiten en bezoekers.

In alle panden op de Bonte Kraai na (van 73 naar 118) zijn de computercursussen afgenomen. Mogelijk is de subsidie voor dit soort aanbod afgenomen, vinden de lessen elders plaats of zijn de meeste digibeten opgeleid. Dat is niet helemaal duidelijk. In alle panden staan computers die mensen of in groepsverband of individueel kunnen gebruiken. Kortom de afname blijft doorgaan op een geleidelijke manier.

Aantal inburgeringscursussen, taalcursussen, empowerment, formulierenondersteuning, preventie e.a. blijft toenemen. PBAZO heeft er daarnaast in 2017 circa 18 partijen uit het CEC gebouwd bijgekregen onder de naam VEC (VrouwenEmancipatieCentrum). Deze groepen hebben ook circa 25% meer ruimtegebruik gehad/gekregen dan was afgesproken. Geen probleem verder. Maar, het zijn verklaringen voor de groei van deze categorie.

Dans en beweging is populair bij volwassenen in alle gebouwen. De Bonte Kraai met 1.743 activiteiten en 20.916 bezoeken steekt met kop en schouders boven de rest uit. Voor een belangrijk deel verklaard door de populaire fitnesszaal in de Bonte Kraai waar van alles georganiseerd wordt. Verder in meerdere panden Zumba, linedance, Arabische volksdans, bandrepetities etc.

De Zojazzlounge in NoLIMIT (vanwege de hoge kosten per juni 2017 voorlopig in iedere geval na vier keer gestopt, de Bigi Pokulounge (10 x per jaar) in de Bonte Kraai, bingo in Gein en Holendrecht iedere maand per pand, PROOST zijn de voornaamste redenen voor het stabiele aantal vaste evenementen. Daarnaast heeft PBAZO voor de gemeente ook op 25 november 50 jaar Bijlmer (talkshow en party) georganiseerd. Er is veel vraag naar evenementen bij PBAZO. PBAZO heeft alleen het geld niet om het allemaal te organiseren. In 2018 wordt subsidie voor culturele programmering bij het AFK aangevraagd en eventueel bij fondsen.

Stabiele overeenkomsten en pakketverstrekking.

De herensoos is zes dagen per week x 51 weken geopend. En daarnaast zijn er drie grote herenbijeenkomsten geweest. Bestuursverkiezing, eindfeest kerst en eindfeest oudjaar. Het aantal bezoekers blijft stabiel. Kan ook niet verder toenemen in de beschikbare ruimte. De heren hebben zich wel meer verspreid over Wijkcentrum Kwakoe en NoLIMIT.

In alle panden heeft PBAZO vormen van dagbesteding. De groei is trendmatig. We is het zo dat de tijdelijke huisvesting van Ebenhaezer (Cordaan) in Gein en de pilot dagbesteding in de Bonte Kraai voor een explosieve groei gezorgd. PBAZO verwijst naar haar rapportages uit 2017 'Pilot en Procesmodel dagbesteding senioren 2017 en Verslaglegging Pilot dagbesteding senioren Bonte Kraai 2017'. www.pbazo.nl Binnen de basisvoorzieningen moeten er mee voorzieningen voor deze groepen komen.

De ontbijtservice is ten opzichte van 2016 stabiel gebleven. Maar 2018 heeft PBAZO een prijsverhoging doorgevoerd omdat de horeca wederom niet kostendekkend was en de uitgaven zelfs waren toegenomen. Er hoeft geen rendement bereikt te worden. Maar, de kosten moeten wel gedekt worden. PBAZO is benieuwd of de (lichte) prijsverhoging een daling in het aantal ontbijtjes laat zien.

Tabel 6 (vervolg)

Verklaring af- en toename activiteiten 2016-2017

activiteit	2016		2017		verschil 2016 - 2017	
	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers	activiteiten	bezoekers
lunch PBAZO)			1.250	36.250		
maaltijdservice en kookact. PBAZO+derden	2.329	51.865	1.081	33.779	-1.248	-18.086
cateringservice PBAZO			250	500		
bijbelstudies	380	8.516	476	10.098	96	1.582
kerken	589	45.312	495	64.028	-94	18.716
privebijeenkomsten	41	3.478	15	1.488	-26	-1.990
kantoorgebruik	21	547	20	104	-1	-443
huiskamerbezoekers jeugd	1.250	37.500	1.250	38.750	0	1.693
huiskamerbezoekers volwassenen	1.250	47.500	1.250	65.000	0	17.500
totaal aantal activiteiten	28.053		27.254		-799	
totaal aantal bezoekers		622.961		765.584		142.623

toelichting

In 2016 heeft PBAZO deze service niet nadrukkelijk gemeten. Vanaf heden doen we dit wel. Er worden gemiddeld tussen de 25 en 40 broodjes per pand verkocht tegen (bijna) inkoopprijs. Meestal gaat het om afnemers die al in het pand zijn voor activiteiten en huiskamerbezoekers.

In alle panden is een maaltijdservice aanwezig door het model 'huiskok'. Dit kan een kok in loondienst bij PBAZO zijn, en vrijwillige kok, of een zelfstandig ondernemer. Alle koks zijn in het bezit van de vereiste horecacertificaten. Het aantal workshops is afgenomen.

PBAZO levert circa 2 maal per week over 250 dagen een cateringservice aan, aan partijen die komen vergaderen of een bijeenkomst hebben. Voor 90% levert PBAZO de service zelf. De overige 10% (vraag bepaald) koopt PBAZO bij vaste partners in waar afspraken mee zijn. PBAZO levert de service al jaren, maar is deze pas in 2017 gaan meten.

Er is ten opzichte van 2016 en kerk bijgekomen in de Bonte Kraai + bijbelstudies. Verder een stabiele categorie.

Vaste kerken zijn gegroeid in kerkgangers. Dit merkt PBAZO ook wel in het ruimtegebruik.

Door stedelijk beleid (geen drank zelf mogen inkopen) en beperking van aantallen droogt dit marktsegment voor PBAZO op.

Aantal kantoorhouders is redelijk stabiel. Wel zijn er 15 vluchtelingenorganisaties vertrokken de afgelopen jaren met grote groepen kantoorhouders die geen kanoor meer huren omdat er geen subsidie meer werd ontvangen. Het aantal professionele partijen met weinig kantoorhouders blijft stabiel.

Het aantal jeugdige huiskamerbezoekers (bezoek zonder deel te nemen aan een activiteit) groeit licht. Jongeren die niet naar school gaan of zonder werk of niets te doen hebben. De gemeente, Swazoom en PBAZO e.a. zijn hierover blijvend in gesprek met elkaar. Wanneer de groepen overlast geven (door hun aantal en in gedrag) worden er vaak in eerste instantie ruimteoplossingen geregeld.

Het aantal huiskamerbezoekers neemt per pand toe. Vooral alleenstaande mannen en vrouwen (leeftijd variërend van 40 tot 60+ zonder dagbesteding brengen veel tijd door in de gebouwen waar ontbeten, geluncht en gedineerd kan worden. Regelmatig alcohol-, nicotine en drugsgebruik is van toepassing. PBAZO is met de gemeente in gesprek om oplossingen te zoeken voor het 'hangvraagstuk' van honderden bewoners uit Zuidoost. PBAZO heeft sinds 30 dec. 2016 een zesde pand erbij en ook in dit gebouw verblijven tussen de 50-100 bezoekers voor dagbesteding. Maar, ook onder deze groep veel jonge inwoners.

Het hoge aantal activiteiten is voor PBAZO zichtbaar. Het lijkt een luxe probleem, maar geleidelijk aan slibben de gebouwen dicht en wordt het lastiger om nieuwe relaties (snel) van een ruimte te voorzien. Hetgeen vooral geldt voor de spreekkamers en kleinere zalen. PBAZO zal PodiumZo dan ook effectief benutten voor extra ruimtegebruik naast de al bestaande groepen.

Ondanks de afname van het aantal activiteiten, stijgt het aantal bezoekers met daarbovenop de groei van het aantal huiskamerbezoekers. Daarnaast zijn er vanuit NoLIMIT 173.718 bezoekers geweest naar de buitenprogramming. Hier kan het aantal bezoekers op gecorrigeerd worden.

COLOFON

redactie en onderzoek

Janny Twigt
(directeur)

planningsbureau

Lordjena Abear
Abigal Jacobs

vormgeving

Joost Tennekes
(communicatie)

contact

PBAZO
Geldershoofd 80
1103 BG
Amsterdam
020 240 11 78
info@pbazo.nl
www.pbazo.nl

© 2018 PBAZO

